Cena numeru 2 złote

Wewnątrz numeru: Dokumenty demaskujące rozbijaczy z PSL

Dziś 8 stron

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 59 | Częstochowa, niedziela-poniedziałek 10-11 marca 1946 r. | Rok II.

Historia się powtarza

Niemcy znowu na żołdzie gen. Franco

LONDYN (Reuter). — Z Madrytu donoszą o koncentracji wojsk hiszpańskich nad granicą francuską. Siły hiszpańskie obliczane są na 400 tysięcy ludzi. Oficerami są przeważnie byli oficerowie niemieccy, posiadający obywatelstwo hiszpańskie.

... co z t. zw. „osią". Dokument, będący w posiadaniu rządu francuskiego, współpracę tę stwierdzi w jaskrawy i niezbity sposób.

PARYŻ (Ant. wł.) — Ambasador Związku Radzieckiego w Paryżu wyraził aprobatę swego rządu na propozycję rządu francuskiego w sprawie przedłożenia problemu Hiszpanii na najbliższej sesji Rady Bezpieczeństwa.

Rząd Stanów Zjednoczonych jest zdania, że sytuacja w Hiszpanii nie zagraża pokojowi światowemu i nie podlega wskutek tego jurysdykcji Rady Bezpieczeństwa.

MADRYT. — W dniu wczorajszym rozgłośnia madrycka transmitowała przemówienie, wygłoszone przez generała Franco na otwarciu nowego muzeum wojskowego. Gen. Franco oświadczył cynicznie, że rząd jego zdecydowany jest przeprowadzić swój program do końca. Następnie Franco zaatakował ostro tych, którzy sprzeciwiają się jego rządom w Hiszpanii, oświadczając na zakończenie „stoimy za prawem i prawo jest z nami". Z kolei gen. Franco zaznaczył, że rząd jego opracowuje obecnie tekst noty, która zawierać będzie wytyczne pracy na najbliższą przyszłość.

GŁODÓWKA WIĘŹNIÓW W ALCANTARES

MOSKWA (TASS). — Grupa więźniów w Alcantares (Hiszpania) na znak protestu przeciw straceniu republikanów przez reżim gen. Franco rozpoczęła od wczoraj głodówkę.

REŻIM GENERAŁA FRANCO TO NAJWIĘKSZY BANDYTYZM ŚWIATA

MOSKWA (TASS). — W mieście Tornheim (Norwegia) odbyły się demonstracje przeciw reżimowi gen. Franco w Hiszpanii. Podczas przemówienia jeden z mówców, były poseł Norwegii, oświadczył, że jest to największy bandytyzm świata.

PREMIER GIRAL O REŻIMIE GENERAŁA FRANCO

PARYŻ. — Premier Giral w wywiadzie udzielonym jednemu z korespondentów pism francuskich oświadczył, że reżim generała Franco nie istniałby dłużej niż 20 dni, gdyby Wielka Brytania, USA i Francja zerwały stosunki dyplomatyczne i gospodarcze z Hiszpanią gen. Franco oraz przeprowadziły blokadę, nie udzielając bawełny, nafty i gumy. Republikański rząd hiszpański po ustąpieniu gen. Franco gotów byłby do przyjęcia kontroli nad Hiszpanią bez przelewu krwi.

ZERWANIE STOSUNKÓW FIŃSKO-HISZPAŃSKICH

Z Helsinek donoszą, że rząd fiński rozważa sprawę zerwania stosunków z Hiszpanią generała Franco. Sprawa ta będzie zdecydowana na jednej z sesji parlamentarnej. Inicjatorem tego są fińskie Zw. Zaw., które nie mogą ścierpieć reżimu gen. Franco.

USA STUDIUJĄ NOTY FRANCUSKIE W SPRAWIE FRANCO I NADRENII

NEW YORK (Ant. wł.) — Rząd Stanów Zjednoczonych studiuje obecnie dwie noty rządu francuskiego. Pierwsza z nich wyraża pogląd, że sprawę Hiszpanii należy przedstawić Radzie Bezpieczeństwa, druga traktuje o przyszłości Zagłębia Ruhry i Nadrenii.

FRANCJA OPUBLIKUJE DOKUMENTY O WSPÓŁPRACY FRANCO Z „OSIĄ"

PARYŻ (Ant wł.) — Francuski minister spraw zagranicznych Bidault oświadczył w imieniu rządu, że wkrótce zostanie opublikowany dokument wyjątkowej wagi, większej, aniżeli dokumenty opublikowane przez rząd Stanów Zjednoczonych w „Białej Księdze", skupiającej dowody współpracy Fran...

Podział niemieckiej floty handlowej

LONDYN (BBC). — Niemiecka flota handlowa posiadająca ogółem 1 milion 200 tysięcy ton, oszacowana na sumę 20 milionów funtów szterlingów zostanie podzielona w równych częściach pomiędzy Stany Zjednoczone, Wielką Brytanię i Związek Radziecki. Otrzymane przez Wielką Brytanię 400.000 ton znacznie ułatwi brytyjski transport morski i oceaniczny. Wielkiej Brytanii specjalnie chodzi o statki-chłodnie niezbędne dla importu artykułów żywnościowych i jak się zdaje kwestia ta będzie wzięta pod uwagę przy rozdziale.

LICZEBNOŚĆ POKOJOWA I STRATY WOJENNE MARYNARKI BRYTYJSKIEJ

LONDYN (BBC). — Minister marynarki Wielkiej Brytanii oświadczył w Izbie Gmin że marynarka wojenna obecnie będzie liczyć 200.000 ludzi co stanowi 1/3 stanu z okresu wojny. Wstrzymana została dalsza budowa okrętów wojennych. Pozostawiono do wykończenia tylko jeden pancernik.

Straty brytyjskiej marynarki wojennej podczas wojny wynoszą 51.000 oficerów i marynarzy, oraz 4.000 jednostek floty. Marynarka brytyjska zatopiła ogółem 966 niemieckich łodzi podwodnych.

WYROK NA NORWESKIEGO GOEBBELSA

SZTOKHOLM. — Z Oslo donoszą, że minister informacji w rządzie Quislinga Fuglosay skazany został na dożywotnie więzienie oraz konfiskatę 150.000 koron na rzecz państwa.

ZEZNANIA ŚWIADKÓW W NORYMBERDZE

NORYMBERGA (Reuter). — W dniu dzisiejszym został przesłuchany w charakterze świadka generał i marszałek niemiecki Milch, który na kilka pytań prokuratora Jacksona odpowiada, że Goering nakłaniał wielokrotnie Hitlera do wstrzymania się od wojny i zaznaczył, że Niemcy w 1939 r. posiadali tylko 3.000 pilotów i niemiecka Luftwaffe nie była przygotowana. Dalszy świadek Bodenschatz nazwał Goeringa wielkim miłośnikiem pokoju. Na zapytanie prokuratora Jacksona o obozach koncentracyjnych oświadczył, że więźniów dobrze traktowano, wywołując przez to dużo śmiechu na sali, a w sprawie Monachium nie udzielił odpowiedzi.

WYDANIE FIŃSKIEGO ZBRODNIARZA WOJENNEGO

SZTOKHOLM. — Rząd szwedzki wyraził swą zgodę na wydanie Finlandii jej zbrodniarza wojennego, kapitana H. W. Nerro, który ma na sumieniu wiele zbrodni na radzieckich jeńcach wojennych.

*

SZTOKHOLM. — Z Kopenhagi donoszą o aresztowaniu 40-tu rybaków duńskich pod zarzutem szpiegostwa na szkodę sojuszników. Rybacy ci byli opłacani i pod pozorem połowu obserwowali na morzu ruchy okrętów alianckich.

Świat surowo krytykuje mowę Churchilla

MOSKWA. — W dniu wczorajszym po raz pierwszy pisma radzieckie wypowiedziały się o mowie Churchilla w Fulton. Pisma podkreślają agresywny ton przemówienia angielskiego polityka w stosunku do Związku Radzieckiego. Projekt ścisłego przymierza anglo-amerykańskiego nie jest niczym innym jak próbą utworzenia bloku antysowieckiego.

RZECZNICY RZĄDU KRYTYKUJĄ CHURCHILLA

LONDYN (BBC). — W czasie debaty w Izbie Gmin przedstawiciel rządu, przemawiając na temat mowy Churchilla, oświadczył, że polityka rządu brytyjskiego nie opiera się na blokach państw, ale na ONZ i jedności międzynarodowej.

Omawiając sprawy polskie lord kanclerz oświadczył, że wybory w Polsce odbędą się na wiosnę b. r. Co do II korpusu wojsk polskich we Włoszech niezadługo ukaże się wspólne oświadczenie rządu polskiego i amerykańskiego.

Żywnościowa pomoc USA dla Europy

NEW YORK (Ant. wł.) — W szeregu komisji senackich Kongresu amerykańskiego toczą się obecnie debaty, w jaki sposób najwydatniej przyjść z pomocą krajom głodującym. Z Chicago, które jest pierwszym producentem mięsa w USA 25 proc. obecnej produkcji przeznaczone jest na dostawy zagraniczne. Amerykański departament rolnictwa wydał ostatnio szereg zarządzeń, mających na celu ograniczenie konsumcji wewnętrznej, a tym samym zwiększenie eksportu pszenicy i innych zbóż. Sekretarz rolnictwa Anderson oświadczył, że obecne zapasy zbóż mogą pokryć zapotrzebowanie światowe tylko w 60 proc. W związku z tym zapasy ziarna w normalnych warunkach przeznaczone na żywienie drobiu obecnie będą użyte dla ludzi.

Prezydent Truman, który jest pierwszym propagatorem akcji pomocy dla krajów, dotkniętych klęską głodu, wygłosił nowe przemówienie w mieście Calambas w stanie Ohio. Przypomniał on, że w dobie wojny szary człowiek zdobył się na wysiłek, dzięki któremu wszelkie zasoby narodów zjednoczonych w walce przeistoczyły się w jedno źródło potęgi, stając się podstawą do zwycięstwa. Obecnie po zwycięstwie oczy wszystkich narodów zwracają się na potężne kraje, na czele ze Stanami Zjednoczonymi, oczekując od nich pomocy w ciężkim powojennym okresie i Stany Zjednoczone ani też żadne inne wielkie państwo nie powinny zawieść tych oczekiwań.

—o—

DWIE ROCZNICE

Wielki dziennik nowojorski „New York Times" pisze, że rok temu armia amerykańska przekroczyła Ren pod Remagen. Pierwszym, który znalazł się po drugiej stronie rzeki był Amerykanin pochodzenia polskiego sierżant Nowak. Rocznica ta zbiega się z drugą rocznicą — dziesiątą — rocznicą wkroczenia oddziałów Hitlera do rozbrojonej Nadrenii. Analizując sytuację na przestrzeni dziesięciu lat i nawiązując do sytuacji obecnej „New York Times" zaznacza, że obecnie znowu znajdujemy się na brzegu wielkiej rzeki, na której nie widać mostu. W związku z tym wielu ludzi żywi poważne obawy. Obawy te staną się płonne, o ile wszystkie problemy, tak na lewym, jak na prawym brzegu rzeki będą rozstrzygane z równą sumiennością i dbałością o dobro ogólne.

ZSRR I PERSJA PRAGNĄ ROZWOJU PRZYJACIELSKICH STOSUNKÓW

MOSKWA (Tass). — Agencja Tass podaje do wiadomości oficjalny komunikat, który stwierdza, że w czasie od dnia 19 lutego do dnia 5 marca b. r. premier rządu perskiego Sultaneh odbył szereg konferencyj z przewodniczącym Rady Komisarzy Ludowych ZSRR generalissimusem Stalinem oraz komisarzem ludowym spraw zagranicznych Mołotowem. Na konferencji omówiono szereg zagadnień interesujących obydwa kraje. Atmosfera podczas konferencyj była przyjazna. W wyniku tych rozmów ZSRR mianuje nowego ambasadora w Teheranie. Rządy ZSRR i perski postanowiły stworzyć warunki odpowiednie dla rozwoju przyjacielskich stosunków pomiędzy obydwoma państwami.

DEPESZE KOBIET USA DO KOBIET ZSRR

WASZYNGTON (PAP). — Z okazji międzynarodowego dnia kobiet sekcja kobiecej przyjaźni amerykańsko-radzieckiej wystosowała depeszę z życzeniami do kobiet radzieckich, podpisaną przez panie Roosevelt, Eisenhower oraz inne. Treść depeszy jest następująca: „Musimy poświęcić naszą pracę dziełu ustalenia pokoju i przyjaźni między kobietami wszystkich tych krajów, które drogo zapłaciły za zwycięstwo. Niechaj nowy świat, który powstaje, przyniesie pokój, bezpieczeństwo i szczęście dla naszych dzieci i nas samych utrwali w wieczystej przyjaźni".

ŚWIĘTO KOBIETY W BUŁGARII

MOSKWA (TASS). — Bułgarskie kobiety będą narówni z kobietą radziecką obchodzić swe święto. W tym celu przygotowane są różne uroczyste obchody i akademie. Prasa bułgarska nawołuje do współpracy z ZSRR.

MINISTROWIE UCIEKAJĄ Z RZĄDU SOFOULISA

LONDYN (BBC). — Premier rządu greckiego Sofoulis oświadczył, że nieprawdą jest, jakoby minister marynarki handlowej otrzymał dymisję. Tymczasem jeszcze dwóch ministrów (jednym z nich jest minister skarbu) oświadczyli, że ustąpią z rządu, gdyż nie godzą się z oznaczeniem terminu wyborów na 31 marca b. r.

LONDYN (BBC). — Premier grecki Sofoulis wysłał notę do Wielkiej Brytanii, w której oświadcza, że z powodu możliwości zbojkotowania wyborów naznaczonych na dzień 31 marca b. r. jest zdania, że należałoby je odłożyć. Rząd Wielkiej Brytanii nie zgodził się na stanowisko premiera, uważając, że wybory powinny się odbyć w oznaczonym terminie.

PONOWNE ROZRUCHY ANTYBRYTYJSKIE W EGIPCIE

MOSKWA (TASS). — W Port Said (Egipt) wybuchły ponowne demonstracje i zamieszki przeciw Anglii, domagające się wycofania wojsk brytyjskich z Egiptu.

CHURCHILL PRZEMAWIAŁ W RICHMOND

NEW YORK. — W dniu wczorajszym Winston Churchill przemawiał w Richmond w stanie Wirginia. Treść jego przemówienia była podobna do treści mowy wygłoszonej w Fulton, ale utrzymana w znacznie łagodniejszym tonie. Churchill apelował do narodów anglosaskich, aby zacieśniły swą współpracę.

WYBORY SAMORZĄDOWE W ANGLII

LONDYN. — W wyborach samorządowych przeprowadzonych na terenie Wielkiej Brytanii Labour Party uzyskała 300 mandatów. Po wyborach do rady miejskiej Londynu podział mandatów przedstawia się następująco: Labour Party — 80 mandatów, konserwatyści — 30, liberałowie — 2, komuniści — 2,

—o—

KOMISJA DO SPRAW GRANICY WŁOSKIEJ OCZEKUJE NA PRZEDSTAWICIELA ZSRR

TRIEST. — Do Triestu przybyli członkowie anglo-amerykańsko-francuskiej komisji specjalnej w celu zbadania możliwości rozwiązania zatargu pomiędzy Włochami a Jugosławią.

Komisja oczekuje na mającego przybyć wkrótce przedstawiciela ZSRR. Żadne sprawozdanie nie będzie wydane, dopóki komisja nie będzie miała pełnego składu.

NOWA LINIA PLL „LOT"

WARSZAWA (Ant. wł.) — Polskie Linie Lotnicze „Lot" otworzyły nową linię Warszawa — Poznań. Samoloty kursują 3 razy w tygodniu w poniedziałki, środy i piątki. Odlot z Warszawy 9 rano, przylot do Poznania 10.30, odlot z Poznania 10.30, przylot do Warszawy 12.30. Jest to trzecie połączenie lotnicze PLL „Lot". W najbliższym czasie zostanie wznowione połączenie pasażerskie na linii Warszawa — Kraków,

Odra – polska rzeka narodowa

(O lewy brzeg Odry dla Polski, gdyż niemcy nad Odrą – to nowa wojna)

Ostateczne ustalenie zachodniej granicy państwa polskiego w ten sposób, aby ona znalazła się na lewym brzegu rzeki Odry, obejmując cały żeglowny bieg tej rzeki wraz ze wszystkimi ujściami, jest koniecznym warunkiem trwałego pokoju w Europie.

Wbrew powierzchownej ocenie sytuacji, jaką może nasuwać tradycyjne pojęcie rzeki granicznej, stwierdzić należy, że rzeka Odra nie stanowi żadnej granicy naturalnej.

Pod względem swego położenia geograficznego rzeka Odra tym się cechuje, że jest od ujścia Nisy Łużyckiej związana w sposób naturalny wyłącznie ze swym prawobrzeżnym obszarem, nie przyjmuje bowiem od tego punktu żadnych lewobrzeżnych dopływów. Rzeka Odra nie jest zatem linią spotkania naturalnych interesów komunikacyjno-żeglugowych prawobrzeżnego i lewobrzeżnego obszaru. Nigdy w historii nie spełniała roli linii podziału, na której by następował, — choćby przejściowy — kompromis zachodniej ekspansji państw prawobrzeżnych i wschodniej ekspansji państw lewobrzeżnych, czyniąc z niej rzekę graniczną. Niemcy nigdy nie osiągali lewego brzegu Odry siłą swego naturalnego ciążenia. Istnieć by mogło bowiem naturalne ciążenie niemieckie ku Odrze tylko wtedy, gdyby Odra miała lewobrzeżne dopływy żeglowne. To też niemcy dochodzili do Odry wyłącznie siłą swej militarnej przewagi. Dlatego też dotarcie do Odry nigdy nie stanowiło naturalnej granicy ich wpływów. Oznaczało to natomiast zawsze wzięcie pod kontrolę naturalnego słowiańskiego ciążenia do tej rzeki, uzależniając od siebie polskiej żeglugi, a w konsekwencji dalszą ekspansję zaborczą na wschód.

To też granica polsko-niemiecka dopiero wtedy będzie granicą, oddzielającą rzeczywiście i w sposób naturalny wpływy polskie i niemieckie, gdy znajdzie się w całości na lewobrzeżnym obszarze. Wtedy dopiero obszar prawobrzeżny zostanie uniezależniony pod względem komunikacyjno-żeglugowym od pozbawionego naturalnych dopływów lewobrzeżnych państwa niemieckiego.

Dokonane w wyniku tej wojny zmiany graniczne Polski i równoczesne przesunięcie naszego politycznego terytorium w ramy jednolitego, naturalnego obszaru dorzeczy Wisły i Odry, czyni z państwa polskiego zwarty organizm, ciążący w sposób naturalny w kierunkach wyznaczonych przez ujścia rzek i przez ich dopływy. Jeśli by się jednak nie spełniło polskiego postulatu wyznaczenia granicy zachodniej na lewym brzegu Odry, to stworzyłoby się w ten sposób nowe podstawy do poszukiwania w przyszłości przez państwo polskie możliwości ekspansji wschodniej, ponieważ jego rozwój zachodni — dopiero co zapoczątkowany — byłby w samym swoim zaczątku wypaczony i zahamowany. Równocześnie zaś, przez stworzenie z Niemiec państwa przybrzeżnego Odry — wbrew geograficznemu znaczeniu tej rzeki — ułatwi się niemcom powrót do zaborczych dążeń w kierunku wschodnim, nasuwając im na każdym kroku, w każdym niemal momencie możliwość kontrolowania i szkodzenia rozwojowi polskich interesów gospodarczo-komunikacyjnych na tym szlaku wodnym.

Pamiętać należy przy ostatecznym ustalaniu polskiej granicy zachodniej, aby doraźne tendencje polityczne nie zaciemniły tego rzeczywistego znaczenia Odry w układzie stosunków polsko-niemieckich. Niemcy nad Odrą — to nowa wojna, w krótszym czy dłuższym czasie.

II.

Wydawać się może, że polski postulat granicy zachodniej na lewobrzeżnym obszarze Odry jest sprzeczny z tradycyjną już dzisiaj tendencją do umiędzynarodowiania wielkich rzek żeglownych. Istotnie, uwzględnienie tego postulatu wymaga uznania rzeki Odry za polską rzekę narodową, umiędzynarodowieniu prawnemu ulegają bowiem dotychczas tylko te rzeki, które w swym biegu żeglownym przecinają przynajmniej dwa państwa, lub służą im, jako granice, to znaczy te rzeki, które są już uprzednio rzekami międzynarodowymi, nie z prawnego, ale z geograficzno-politycznego punktu widzenia. Rzeka Odra została już raz umiędzynarodowiona, a mianowicie traktatem wersalskim. Powstaje pytanie, czy nie będzie wstecznym w stosunku do tendencyj rozwojowych międzynarodowego prawa rzecznego, jeśli się obecnie odbierze rzece Odrze jej prawno-międzynarodowy charakter. W prawie bowiem narodów, więcej niż w jakiejkolwiek innej dziedzinie prawa, należy się liczyć z tłem politycznym i z ogólnymi tendencjami rozwojowymi przy tworzeniu nowych przepisów pozytywnych.

Otóż, jeśli sięgnąć do dziejów traktatu wersalskiego, to okaże się, że rzeka Odra bynajmniej nie została wówczas umiędzynarodowiona w imię ogólnych zasad i tendencyj rozwojowych międzynarodowego prawa rzecznego, ale co więcej, że została wówczas umiędzynarodowiona wbrew tym ogólnym zasadom i tendencjom rozwojowym. Rzeka Odra znajdowała się wówczas w całym swym biegu żeglownym na terytorium niemieckim, jej bowiem żeglowność naturalna rozpoczynała się od miejscowości Koźle, które leżało w Niemczech wraz z całym dalszym biegiem rzeki w kierunku do morza. Rzeka Odra została natomiast umiędzynarodowiona od punktu, położonego znacznie dalej w górę rzeki, a mianowicie, od ujścia Opawy, znajdującego się na terytorium czeskim. W ten sposób stworzono fikcję spełniania przez Odrę istotnego warunku prawnego umiędzynarodowienia, którym jest przecinanie, lub oddzielanie przynajmniej dwóch państw, przechodząc do porządku dziennego nad równie istotnym pojęciem żeglowności naturalnej. W istocie więc umiędzynarodowienie rzeki Odry w traktacie wersalskim oznacza po raz pierwszy w dziejach międzynarodowego prawa rzecznego odebranie rzece charakteru narodowego z mocy prawa.

Wypadek ten nie stanowi jednak żadnego precedensu ani w stosunku do innych rzek, ani też w stosunku do międzynarodowego położenia rzeki Odry na przyszłość przy regulowaniu tego położenia pod względem prawnym na nowej podstawie, w oderwaniu od przepisów traktatu wersalskiego. W szczególności statut barceloński, stanowiący ogólną umowę ramową w przedmiocie rzek międzynarodowych, wyraźnie powraca do pojęcia żeglowności naturalnej.

Wypadek ten powstał w związku z konkretną specjalną sytuacją polityczną w układzie stosunków międzynarodowych w roku 1918. Damo tutaj pierwszeństwo intencji politycznej, o specjalnym charakterze przed powszechnie uznawaną zasadą żeglowności naturalnej. Intencję tę odsłania wyraźnie odpowiedź mocarstw sprzymierzonych i stowarzyszonych na notę niemiecką w tej sprawie. Powiada ona, że celem mocarstw było „zapewnić wolność komunikacji i tranzytu na korzyść młodych państw, które bez wyraźnych gwarancyj uzyskałyby wolność po to tylko, aby popaść znowu w zależność gospodarczą od Niemiec“.

W przeciwstawieniu do opisanych pozytywnych przepisów traktatu wersalskiego odpowiedź mocarstw sprzymierzonych i stowarzyszonych nosi charakter niezdezawuowanego późniejszym rozwojem prawa narodów, stwierdzenia precedensowego o ogólnym i bardzo doniosłym znaczeniu. Wynika z niej mianowicie, że przed zasadami i tendencjami rozwojowymi poszczególnych dziedzin prawa narodów — a w niniejszym wypadku przed zasadami i tendenciami rozwojowymi międzynarodowego prawa rzecznego — należy dawać pierwszeństwo interesowi politycznemu wyższego rzędu.

Takim interesem politycznym wyższego rzędu było wówczas uniezależnienie od Niemiec młodych państw, zainteresowanych w żegludze na Odrze. Dzisiaj w stosunku do rzeki Odry jest tym interesem uniezależnienie od Niemiec państwa polskiego, któremu wyznacza się nowy kierunek rozwojowy w oparciu przede wszystkim o żeglowny szlak Odry.

Wówczas ten interes polityczny wyższego rzędu doznał ochrony w drodze wyjątkowego umiędzynarodowienia wbrew geograficzno-politycznemu położeniu umiędzynarodowionej rzeki. Dzisiaj interes polityczny wyższego rzędu może i powinien doznać ochrony w zgodzie z jej geograficzno-politycznym położeniem, skoro granica zachodnia Polski znajdzie się na lewobrzeżnym obszarze. Z położenia tego wyniknie wówczas postulat uznania Odry za polską rzekę narodową — postulat zgodny z zasadami międzynarodowego prawa rzecznego i czyniący zadość słusznemu interesowi politycznemu wyższego rzędu.

Przeciwne rozwiązanie, bądź w postaci ustalenia granicy Polski wzdłuż biegu rzeki, bądź też nawet w postaci ustalenia granicy Polski na lewobrzeżnym obszarze, ale przy umiędzynarodowieniu Odry wbrew temu stanowi granicy, dopuściłoby wpływy niemieckie na obszar prawobrzeżny oraz na Szczecin, najważniejszy dziś z polskich portów, stając się na przyszłość zarzewiem nieuchronnych konfliktów. To też żądane przez Polskę rozwiązanie zagadnienia polskiej granicy zachodniej i prawno-międzynarodowego położenia rzeki Odry jest interesem politycznym wyższego rzędu, nie tylko dlatego, że stanowi konieczny warunek naszej niezależności polityczno-gospodarczej, ale także i przede wszystkim dlatego, że stanowi na przyszłość konieczny warunek trwałego pokoju w tej części Europy. (ZAP).

Dr. Zygmunt Izdebski.

Odbudowa gospodarcza Europy

LONDYN (BBC). — Marszałek Montgomery przemawiając w Edynburgu w czasie uroczystości nadawania mu obywatelstwa honorowego tego miasta, oświadczył, że Wielka Brytania wygra bitwę gospodarczą przy współpracy całego społeczeństwa. Montgomery apelował do narodu angielskiego, aby zjednoczył się dokoła swego premiera — „szefa ekipy“ rozpoczynającej bitwę o dobrobyt.

Przedstawiciele związków zawodowych brytyjskich na odbytej konferencji wyrazili całkowite poparcie dla akcji premiera Attlee. W obecności 1600 delegatów na konferencji przemawiali: premier Attlee, minister Bevin i minister pracy. ZZ zobowiązały się, że uczynią wszystko co możliwe, aby szybko doprowadzić gospodarkę do stanu przedwojennego i zwiększyć produkcję towarów na rynek wewnętrzny i na eksport. W dniu wczorajszym przedstawiciele związków zawodowych mieli konferować z delegacją związku pracodawców, komunikując o swym stanowisku wobec polityki gospodarczej rządu.

Specjalna komisja bada warunki pracy w kopalniach węgla w południowej Anglii. Komisja ma za zadanie polepszenie sytuacji górników, a tym samym powiększenie siły przyciągającej ochotników do pracy w kopalniach.

Min. Masaryk o polityce zagranicznej Czechosłowacji

LONDYN (BBC). — Czechosłowacki minister spraw zagranicznych Jan Masaryk przemawiał na posiedzeniu tymczasowego zgromadzenia narodowego.

Czechosłowacja łączy swoją przyszłość z międzynarodową demokracją, wolnością i poszanowaniem prawa. Polityka zagraniczna Czechosłowacji pójdzie po linii współpracy z narodami demokratycznymi. Czechosłowacja pragnie przyjaznych stosunków z rządem republikańskim Hiszpanii. W stosunku do Wielkiej Brytanii Czechosłowacja żywi uczucie wdzięczności i wyraża nadzieję, że stosunki przyjazne pomiędzy obydwoma narodami zcementowane podczas wojny będą wzmacniały się nadal. Czechosłowacja pragnie również przyjaznych stosunków ze Stanami Zjednoczonymi i Związkiem Radzieckim. Najwięcej Czechosłowację interesują sąsiedzi słowiańscy.

Mówiąc o Polsce, minister Masaryk oświadczył, że Czechosłowacja stoi na stanowisku, że sprawa granic winna być rozważana na płaszczyźnie sytuacji przedmonachijskiej w Europie.

ZWROT DOKUMENTÓW PRZYWŁASZCZONYCH PRZEZ OFICERÓW AMERYKAŃSKICH

MOSKWA (TASS). — Na zamek praski przywieziono samochodem ciężarowym skrzynie zawierające dokumenty b. rządu Protektoratu. Dokumenty te zostały przywłaszczone przez oficerów amerykańskich, a obecnie, na skutek protestu rządu czeskiego, zostały zwrócone Czechosłowacji.

Żołnierze angielscy oburzeni na własną prasę

HAMBURG. (ZAP). — Radio brytyjskie prowadzi od kilku dni w swoim programie wewnętrznym kampanię mającą na celu uświadomienie społeczeństwa brytyjskiego na temat zadań i obowiązków ciążących na brytyjskiej armii okupacyjnej w Niemczech. W specjalnych audycjach podkreśla się, że obowiązki te nie są bynajmniej małe i że armia brytyjska w Niemczech bynajmniej nie próżnuje. Audycje te ilustrowane są przykładami t. zw. nocnych raidów bezpieczeństwa, w czasie których oddziały brytyjskie muszą zwalczać rozbójnictwo niemieckie oraz staczać niejednokrotnie zacięte bitwy z członkami rozbitych formacyj hitlerowskich.

W jednej z takich audycyj powtarzano żale, jakie żołnierze z brytyjskiej armii okupacyjnej w Niemczech wypowiadają pod adresem własnej prasy w kraju. Żołnierze brytyjscy skarżą się mianowicie, że ich własna prasa za dużo pisze na temat zabaw, odbywanych jakoby w strefie brytyjskiej z udziałem kobiet niemieckich. Żołnierze brytyjscy twierdzą, że nie tylko nie mają czasu na rozmowy z niemkami, ale nie mają też wcale ochoty na tańce z nimi. Również handel papierosami, tak często zarzucany żołnierzom brytyjskim, nie odbywa się bynajmniej w takich rozmiarach, jak to opisuje prasa brytyjska.

*

LONDYN. — Premier brytyjski Attlee otworzył debatę w Izbie Gmin na temat brytyjskiej polityki obronnej. W przemówieniu swoim Attlee oświadczył, że Wielka Brytania pragnie wprowadzenia rządu prawa na całym świecie. Wówczas siły zbrojne Wielkiej Brytanii stałyby się częścią składową sił zbrojnych Narodów Zjednoczonych, skupionych pod jednym dowództwem.

Obecnie armia brytyjska znajduje się w stanie częściowej demobilizacji. Narazie wojska brytyjskie nie mogą być wycofane z Niemiec, gdyż istnieje tam jeszcze groźba niebezpieczeństwa dla świata. Z chwilą, gdy zostanie wprowadzony system zbiorowego bezpieczeństwa, zgodnie ze statutem Narodów Zjednoczonych, wówczas Wielka Brytania będzie mogła przystąpić do dalszej demobilizacji swojej armii.

Czas trwania służby wojskowej w armii brytyjskiej nie został jeszcze ustalony.

*

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi, że w przemówieniu wygłoszonym w Belfaście sekretarz brytyjskiej partii komunistycznej Harry Pollitt oświadczył m. in.: „Gdyby Wielka Brytania posiadała tajemnicę bomby atomowej, byłaby uzyskała lepsze warunki pożyczki amerykańskiej. Wielka Brytania bliżej związana jest z demokracją europejską i radzieckim socjalizmem, aniżeli z amerykańskim imperializmem“.

UMIĘDZYNARODOWIENIE ZAGŁĘBIA RUHRY DLA CAŁEJ EUROPY?

LONDYN (ZAP). — Na zamknięcie dwudniowej dyskusji w Izbie Gmin nad polityką spraw zagranicznych wygłosił minister spraw zagranicznych Bevin wielkie przemówienie, odpowiadając na interpelacje poselskie. Przypomniał o ustaleniu na wschodzie granicy Odry na konferencji w Poczdamie, lecz serce agresji Niemiec bije w Zagłębiu Ruhry.

Do porozumienia w sprawie Zagłębia Ruhry pomiędzy Francją i Anglią nie doszło. Anglia zbadała propozycję Francji, lecz nie przyjęła jej, ani też odrzuciła. — Bevin jest zdecydowany, by Zagłębia Ruhry nie oddano wielkim przemysłowcom. Standart życiowy w Europie jest bardzo niski, wobec tego należy się zastanowić nad tym, czy Zagłębia tego nie umiędzynarodowić na korzyść całej Europy łącznie z Rosją. Należałoby utworzyć koncern międzynarodowy, do którego rady nadzorczej należeć powinny wszystkie rządy. — Konferujemy w tej sprawie, z Francją Belgią i Holandią i jeżeli dojdziemy do porozumienia, wówczas zwrócimy się do Stanów Zjednoczonych i Rosji.

OBRADY ORGANIZACJI POMOCY POLSCE W PARYŻU

PARYŻ (Ant. wł.) — W Paryżu toczą się obrady delegatów Organizacji Pomocy Polsce, liczącej 400.000 członków. Miejscem obrad jest jedna z największych sal w Paryżu, na której ścianach widnieją napisy: „Niech żyje Rząd Jedności Narodowej!“, „Likwidujemy ośrodki gen. Andersa we Francji!“. W obradach uczestniczy ambasador Polski w Paryżu dr. Skrzeszewski oraz szef polskiej misji wojskowej we Francji płk. Nankowski. Obecny jest również generalny sekretarz francuskich Zw. Zaw. Leon Jouhaux.

FRANCUSKO-ANGIELSKIE STOSUNKI GOSPODARCZE

PARYŻ (PAP) — Przedstawiciel francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył na konferencji prasowej, że Francja jest zdziwiona niespodzianą odmową Anglii przedłużenia francusko-angielskiego układu gospodarczego, którego termin minął 28 lutego b. r. Skutkiem tego będzie faktyczne zerwanie stosunków gospodarczych między Francją i Anglią. Władze angielskie zabroniły importu do Anglii francuskich perfum, win, koniaków i towarów luksusowych. Zakaz importu towarów francuskich do Anglii pociągnie za sobą zmniejszenie zakupów dokonywanych przez Francję w krajach bloku szterlingowego.

PSL wrogiem jedności narodowej

Dokumenty, które demaskują rozbijaczy

Propozycje KC PPR i CKW PPS złożone władzom naczelnym PSL

Do Naczelnego Komitetu Wykonawczego Polskiego Stron. Ludowego w miejscu.

Zgodnie z propozycją przedstawicieli PSL, złożoną nam na konferencji w dniu 18. II. b. r. w sprawie zawarcia bloku wyborczego stronnictw demokratycznych, załączamy przy niniejszym projekt umowy, zawierający ramowe zasady, na podstawie których pragnęlibyśmy oprzeć porozumienie wyborcze.

Równocześnie stwierdzamy, że naczelnym dążeniem, którym powodują się kierownictwa PPR i PPS w swej akcji, zmierzającej do zorganizowania bloku wyborczego wszystkich stronnictw demokratycznych jest stworzenie jak najbardziej sprzyjających warunków dla:

1. Zapewnienia spokoju wewnętrznego w kraju oraz maksimum bezpieczeństwa dla wszystkich obywateli.

2. Utrwalenie podstaw ustrojowych odrodzonej Polski, wytkniętych w Manifeście Lipcowym PWKN, wyrazem których stały się dekrety o reformie rolnej, unarodowienie przemysłu, transportu i banków, o popieraniu spółdzielczości oraz popieraniu inicjatywy prywatnej.

3. Ostatecznej likwidacji wszelkich knowań, dywersyj i mordów bratobójczych, uprawianych przez faszystowsko-reakcyjne grupy polityczne i bandy dywersyjne.

4. Zmobilizowania wszystkich twórczych sił narodu do dalszej pracy nad odbudową gospodarczą kraju, na wspólnie ustalonych zasadach polityki gospodarczej.

5. Wzmożenia akcji osiedleńczej na Ziemiach Odzyskanych, dla ich zagospodarowania i jak najszybszego scalenia z resztą organizmu państwowego.

6. Wszechstronnego wzmocnienia pozycji Polski na zewnątrz.

Realizacja powyższych, naczelnych dla narodu i demokracji postulatów, w czasie najkrótszym i w sposób najbardziej odpowiadający interesom państwowym Polski, zwłaszcza na zbliżający się termin konferencji pokojowej, wymaga trwałej i szczerej współpracy wszystkich stronnictw demokratycznych i atmosfery wzajemnego zaufania.

W konkretnej sytuacji, istniejącej obecnie w życiu politycznym Polski, współpraca taka możliwa jest jedynie pod warunkiem wspólnego wystąpienia przy wyborach w jednym bloku wyborczym na terenie całego kraju.

Nie rozwijając zagadnienia specyficznej sytuacji powojennej, zaistniałej w Polsce, wskazujemy poniżej na najważniejsze momenty, które ją ilustrują, jak również charakteryzują atmosferę polityczną w kraju:

1. Dążenie do zanarchizowania życia gospodarczego i stosunków politycznych oraz do podważenia w ten sposób podstaw ustroju demokratycznego w Polsce przez elementy reakcyjno-faszystowskie w kraju, wspomagane wydatnie i wszechstronnie przez takież elementy rodzime i obce zagranicą.

2. Popieranie i pochwalanie Polskiego Stronnictwa Ludowego przez reakcyjno-faszystowskie organizacje nielegalne w rodzaju NSZ i WIN, zadeklarowanie przez te organizacje pomocy i poparcia przy wyborach PSL, instruowanie w tym duchu swoich członków, organizowanie dla tego celu specjalnych band terrorystycznych pod hasłem walki o „czystość wyborów“ i t. p.

2. Kultywowanie i kontynuowanie przez wyżej wymienione organizacje nielegalnej polityki nienawiści wobec Związku Radzieckiego i jątrzenie stosunków polsko-radzieckich, co przy równoczesnym pozytywnym stosunku tych organizacyj do Polskiego Stronnictwa Ludowego, szczególnie komplikuje stosunki polityczne w kraju i może je skomplikować na zewnątrz.

4. Przenikanie tych elementów do poszczególnych organów organizacyjnych PSL dla zorganizowania sobie legalnej bazy oparcia i działalności.

5. Niezmiernie trudna sytuacja aprowizacyjna ludności, szczególnie klasy robotniczej, przy perspektywie dalszego pogarszania się, wobec zapowiedzi zmniejszenia dostaw żywnościowych dla Polski przez UNRRA.

Jeśliby więc PSL odrzuciło propozycję wejścia do bloku wyborczego Stronnictw Demokratycznych, to — niezależnie od woli PSL i jego chęci — zblokują się w nim wszystkie elementy reakcyjne i faszystowskie łącznie z bandami dywersyjnymi.

W takiej sytuacji rozbicie jedności bloku wyborczego Stronnictw Demokratycznych staje się niebezpieczne dla interesów Polski.

Uważamy więc, że nasza propozycja zawarcia bloku wyborczego leży przede wszystkim w najlepiej zrozumianych interesach Narodu i Państwa Polskiego.

Przedstawiciele Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotniczej

(—) W. Gomułka, (—) J. Berman, (—) Zambrowski

Przedstawiciele Centralnego Komitetu Wykonawczego Polskiej Partii Socjalistycznej

(—) Stan. Szwalbe, (—) E. Osóbka-Morawski, (—) Cyrankiewicz

Warszawa, dnia 18 lutego 1946 r.

*

W sprawie zawarcia bloku wyborczego Stronnictw Demokratycznych wysunięto następujące propozycje:

I. Przedstawicielstwo w sejmie

1. Żadna z partyj, wchodzących w skład bloku nie rości sobie pretensji do przewagi liczebnej posłów w przyszłym sejmie. Zasada równości dotyczy Polskiej Partii Robotniczej, Polskiej Partii Socjalistycznej, Polskiego Stronnictwa Ludowego i Stronnictwa Ludowego.

2. Stronnictwo Demokratyczne i Stronnictwo Pracy, wchodząc do bloku reprezentowane będą w sejmie przez mniejszą ilość posłów, aniżeli każde z pozostałych stronnictw bloku.

3. Ustalenie klucza podziału mandatów poselskich z listy bloku między wszystkie ugrupowania polityczne, wchodzące w skład bloku, nastąpi wspólnie po wyrażeniu zgody przez PSL i Stronnictwo Pracy na przystąpienie do bloku.

II. Ordynacja wyborcza

4. Ordynacja wyborcza oparta być winna na pięcioprzymiotnikowym prawie wyborczym. Wszystkie legalnie działające partie polityczne mają prawo wysuwać listy kandydatów.

5. Prócz tego należy zagwarantować wyborcom możliwość wysuwania list kandydatów w poszczególnych okręgach wyborczych. Warunkiem zatwierdzenia takich list jest zebranie co najmniej 100 rejentalnie potwierdzonych podpisów uprawnionych do głosowania w danym okręgu wyborców na każdego zgłoszonego kandydata.

6. W okręgach, w których wystawiono tylko jedną listę, wyborcy mogą głosować przeciwko niej przez oddanie białych kartek, w wypadku, gdyby większość wyborców biorących udział w wyborach, głosowała białymi kartkami, należy w danym okręgu przeprowadzić wybory powtórnie.

III. Sejm konstytucyjny

7. Powołany z wyborów sejm posiadać będzie prawo uchwalenia nowej Konstytucji, jak też wszystkie uprawnienia, które posiada Krajowa Rada Narodowa.

8. Kadencję sejmu ustala się na okres trzyletni i w tym czasie winna być uchwalona nowa Konstytucja.

9. Konstytucja winna sankcjonować wszystkie dokonane w Polsce przemiany społeczno-polityczne i utrwalić władzę i ustrój demokratyczno-ludowy.

10. Konstytucja winna utrwalić istniejący ustrój gospodarczy, składający się z sektoru państwowego, spółdzielczego i prywatnego przez określenie ram działalności poszczególnych sektorów oraz sposobu ich wzajemnego współdziałania.

11. Konstytucja może być uchwalona tylko większością 2/3 głosów, przy obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. Warunek ten stwarza konieczność kompromisowego rozwiązania spornych kwestyj, wynikłych przy uchwalaniu Konstytucji.

Jest prawie niemożliwością uchwalenie Konstytucji wbrew stanowisku którejkolwiek z czterech partyj, ilościowo równie reprezentowanych w przyszłym sejmie. — Daje to dostateczną gwarancję, że Konstytucja będzie wspólnym i uzgodnionym dziełem wszystkich partyj bloku, co zwalnia nas obecnie od szczegółowego zajmowania się zasadami przyszłej Konstytucji.

IV. Rząd i aparat państwowy

12. Układ ilościowy przedstawicieli zblokowanych partyj w Rządzie i aparacie państwowym winien odpowiadać w zasadzie ustanowionym proporcjom przedstawicielstwa stronnictw w sejmie.

13. Zawarcie porozumienia i utworzenie bloku wyborczego wszystkich stronnictw demokratycznych stworzy możliwości uwzględniania słusznych pretensyj wyrównawczych w obsadzie aparatu państwowego, wysuniętych przez którekolwiek stronnictwo bloku.

V. Zagraniczna polityka Rządu

14. Naczelną zasadą w polityce zagranicznej Rządu winno być prowadzenie polityki bezpieczeństwa granic Polski oraz polityki pokoju między narodami, szczególnie w Europie.

15. Wszystko, co sprzyja odrodzeniu siły militarnej i imperializmu Niemiec Rząd Polski traktować będzie jako niebezpieczne dla Polski działanie.

16. Umowa polsko-radziecka z kwietnia ub. roku pozostanie niewzruszoną zasadą w polityce Polski wobec Związku Radzieckiego. Mąciciele dobrosąsiedzkich stosunków polsko-radzieckich nie znajdą żadnego pobłażania ze strony Rządu.

17. Stałą tendencją polskiej polityki zagranicznej będzie zacieśnianie stosunków przyjaźni z państwami słowiańskimi, a w pierwszym rzędzie dążenie do uregulowania stosunków z Czechosłowacją na zasadach sprawiedliwego rozwiązania wszelkich pretensyj wzajemnych.

18. Utrzymanie stosunków przyjaźni i współpracy z Anglią i Stanami Zjednoczonymi.

19. Dążeniem Rządu winno być zawarcie umowy o wzajemnej pomocy z Francją.

VI. Polityka wewnętrzna

20. Prawa i swobody demokratyczne gwarantuje się dla wszystkich organizacyj demokratycznych.

21. Współdziałanie wszystkich partyj z organami państwowymi dla likwidacji band terrorystycznych i wszelkiej nielegalnej działalności. Rząd winien zastosować bezwzględne środki w walce z dywersją i bandytyzmem.

22. Należy zagwarantować bezpieczeństwo osobiste wszystkim obywatelom i pociągać ich do odpowiedzialności tylko w ramach prawa. Wszelkie nadużycia i samowola organów władzy państwowej będą bezwzględnie tępione i karane.

23. Administracja państwowa służyć ma interesom Państwa i Narodu. Bezwzględna walka z korupcją, szkolenie i doszkalanie robotników i chłopów, pracujących w aparacie administracyjnym Państwa, stosunek do pracy — miernikiem oceny i awansu.

24. Bezwzględna walka z wszelkimi przejawami ideologii rasistowskiej. Zapewnienie pracy dla Żydów i popieranie polityki produktywizacji.

VII. Polityka ekonomiczna

25. W związku z głodem, grożącym ludności pracującej miast i ograniczonymi możliwościami aprowizacyjnymi, Rząd — wspólnie z wszystkimi partiami, zwłaszcza działającymi na wsi — wzmoże akcję ściągania świadczeń rzeczowych. Ściągnięcie całości świadczeń rzeczowych nakreślonych planem państwowym należy uważać za program minimalny.

26. Tory polityki gospodarczej zakreślone będą ustawą o unarodowieniu przemysłu, popieraniu spółdzielczości i inicjatywy prywatnej.

27. Polityka gospodarcza Polski oparta będzie w coraz szerszym zakresie o zasady gospodarki planowej. Plany gospodarcze będą nosiły charakter norm prawnych ustanawianych, jeśli chodzi o plany szczegółowe, przez konstytucyjnie upoważnione organa administracji państwowej w oparciu o normę ustawową. Osią planów gospodarczych będzie zasada pełnego zatrudnienia, a tym samym i uzyskania największego dochodu społecznego możliwego w danych warunkach produkcyjnych.

28. Przeprowadzenie podziału ziemi na Zachodzie między chłopów-repatriantów i osiedleńców winno się odbyć przy ustaleniu maksymalnej od 7 do 15 ha na gospodarstwo. Normy przejściowej gospodarki mogą być ustalone tylko za zgodą stronnictw i organizacyj chłopskich.

VIII. Oświata — Zdrowie — Wojsko

29. Program i plany pracy w tych dziedzinach życia zostaną opracowane przez Rząd w porozumieniu ze wszystkimi partiami koalicji rządowej.

IX. Zobowiązania końcowe

30. Każda z partyj, wchodzących w skład bloku wyborczego, bronić będzie ustalonych zasad porozumienia przy pomocy wszystkich środków, którymi rozporządza oraz propagować je wśród swoich członków i zwolenników, jak też wśród najszerszych warstw Narodu.

Przedstawiciele KC PPR

(—) W. Gomułka, (—) J. Berman, (—) Zambrowski

Przedstawiciele CKW PPS

(—) Stan. Szwalbe, (—) E. Osóbka-Morawski, (—) Cyrankiewicz

Kontrpropozycje PSL

złożone władzom naczelnym PPR i PPS

Do Komitetu Centralnego PPR

i Centr. Komitetu Wykonawczego PPS w miejscu.

Rząd Jedności Narodowej w świetle postanowień jałtańskich powstał między innymi dla jak najszybszego przeprowadzenia wyborów w Polsce i wziął w tym kierunku zobowiązanie tak wobec Narodu, jak i zagranicy.

Rozpatrując te sprawy i wypowiadając się za jak najwcześniejszym przeprowadzeniem wyborów na podstawie Konstytucji z 1921 r., Kongres PSL, świadom ogromu zadań, które równocześnie stanęły przed Narodem, jak:

a) potrzeba jak najszybszej odbudowy kraju,

b) konieczność jak najszybszego zaludnienia i zagospodarowania Ziem Odzyskanych,

c) przeprowadzenie, względnie dokończenie reform społeczno-gospodarczych po linii interesów i pragnień chłopów i robotników,

d) repatriacja obywateli polskich z zagranicy, osiedlenie i zaopatrzenie ich w kraju, —

uznał potrzebę utrzymania również po wyborach Rządu Jedności Narodowej, opartego o główne stronnictwa demokratyczne, reprezentujące większość chłopów i robotników.

Kongres kierował się zasadą, że zadania te są tak ogromne, wymagają takiego skoncentrowania sił narodu na przestrzeni najkrótszego czasu, że przekraczają one zasięg i zakres odpowiedzialności nawet najsilniejszego stronnictwa i wymagają również w przyszłości koalicji stronnictw w Rządzie, zastrzegają się jednak, że:

„współudział chłopów w odpowiedzialności za Państwo winien być współmierny z ich znaczeniem społecznym, gospodarczym i moralnym w życiu Narodu“.

I dlatego padło na Kongresie oświadczenie, które podtrzymujemy, że bez względu na to, jaki będzie wynik wyborów w Polsce, muszą się znaleźć w Rządzie Jedności Narodowej co najmniej trzy stronnictwa: PPR, PPS i PSL.

Kongres PSL upoważnił NKW do przeprowadzenia rozmów na temat taktyki wyborczej, tak, by wybory mogły się w oparciu o zasady Konstytucji z 1921 r. odbyć jak najwcześniej, w jak najbardziej spokojnej atmosferze.

Upoważnienie Naczelnego Komitetu Wykonawczego dotyczyło przeprowadzenia z innymi stronnictwami rozmów na tematy:

a) programu współpracy stronnictw Rządu Jedności Narodowej na daleką przyszłość,

b) ordynacji wyborczej,

c) terminu wyborów tak, aby ostateczne wypowiedzenie się najwyższej władzy stronnictwa, jaką jest Kongres, odnośnie taktyki wyborczej mogło jeszcze mieć miejsce.

Przedtem jednak Kongres wyraźnie wymienił te przyczyny, które „osłabiają współpracę, podcinają zaufanie i muszą budzić poczucie krzywdy i niezadowolenia w szeregach PSL“ i które niezależnie od taktyki wyborczej powinny były być natychmiast usunięte po to, by tamtym rozmowom mogła towarzyszyć należyta atmosfera i wiara w dotrzymanie zawartych umów.

Kongres PSL wymienił główne przeszkody, które obecnie utrudniają współpracę i które budzą wątpliwość co do wartości zawieranych umów.

Posądzanie PSL o uleganie wpływom reakcyjnym i obraźliwe ataki na przywódców PSL, nie wyłączając nawet tych, którzy zasiadają w Rządzie Jedności Narodowej, nie tylko nie ustały, ale ostatnio wprost próbuje się i to w publicznych przemówieniach identyfikować PSL z bandami dywersyjnymi. Znalazło to nawet

(Dalszy ciąg na następnej stronie)

Niesłychane żądania NKW PSL

(Dalszy ciąg ze strony 3-ej)

swój wyraz w piśmie Panów, w którym Panowie, imputując nam, jakobyśmy mieli być pokryciem dla nielegalnej akcji terrorystycznej i antysowieckiej, a tym samym przyczyną złych stosunków sąsiedzkich, wyrokują z góry, że masy chłopskie, zorganizowane w szeregach PSL, będą tylko narzędziem innych. Wnioskują bowiem Panowie w swym piśmie, że „jeśliby więc PSL odrzuciło propozycję wejścia do bloku wyborczego stronnictw, to niezależnie od woli PSL i jego chęci zblokują się w nim wszystkie elementy reakcyjne i faszystowskie, łącznie z bandami dywersyjnymi“.

Członkowie PSL są w terenie przez władze państwowe a szczególnie przez władze bezpieczeństwa prześladowani jako rzekomi reakcjoniści i wrogowie demokracji. Dochodzi do tego, że olbrzymia większość Narodu posądzana jest o reakcyjność i wrogi stosunek do demokracji, gdy tymczasem w rzeczywistości olbrzymia większość Narodu — chłop, robotnik i inteligent — daje liczne dowody swej pełnej dojrzałości politycznej i głębokiego poczucia odpowiedzialności za losy Narodu i Państwa oraz umiłowania zasad szczerze demokratycznych.

Traktowanie PSL dotychczas dalekie jest od zasady „równi z równymi“ we współodpowiedzialności i rządzeniu Państwem, dopuszczeniu do pracy na wszystkich szczeblach administracji, reprezentacji w samorządzie oraz we wszystkich ogniwach życia społecznego, i gospodarczego.

Zasada ta uzgodniona i przyjęta w porozumieniu moskiewskim nie tylko nie została zrealizowana, ale jest dalej naruszana przez zahamowanie dopływu naszych ludzi na te odcinki pracy, a ostatnio odbywa się usuwanie z tych placówek ludzi PSL, którym nic nie można zarzucić pod względem lojalności, uczciwości i fachowości.

Zjawiska występujące na odcinku spółdzielczości, a jeszcze jaskrawiej na odcinku przedwyborczym do Samopomocy Chłopskiej, są dostatecznym uzasadnieniem naszych obaw co do sposobu traktowania nas w przyszłości.

Nie zaistniały więc fakty, któreby wzmogły wiarę w dotrzymywanie umów zawieranych.

Umowę moskiewską traktuje się jako mit a słuszne żądania jej realizacji uzależnia się obecnie od zgody na blok wyborczy, jakkolwiek wykonanie ich nie było i nie mogło wówczas być warunkowane blokiem wyborczym.

P. S. L. przez nieobsadzenie wiceprezydentury K. R. N. po prezesie Witosie zostało pozbawione wszelkiego wglądu i wpływu na bieg prac prezydium KRN, które w naszej rzeczywistości jest czy pretenduje być władzą ustawodawczą, kontrolującą, zwierzchnią i wykonawczą. Żądania należytej reprezentacji w KRN i w Rządzie uznane zostały jako „tylko gonitwa za mandatami“, a postanowienia wprowadzenia naszych członków do terenowych rad narodowych są niewykonywane.

Postanowienia umowy moskiewskiej o pełnej swobodzie pracy organizacyjnej, zgromadzeniowej, propagandowej i prasowej są oczywiście „mitem“ niedoścignionym w poszczególnych częściach kraju dla PSL, względnie, gdy chodzi o prasę, zamyka nam się drogę do walki o słuszne prawa obrony przed nieprawdą i przekręcaniem faktów.

To samo dotyczy tych postanowień umowy moskiewskiej, które mówiły o podejmowaniu decyzji, zwłaszcza w sprawach natury państwowej i zasadniczej, przede wszystkim w drodze porozumienia, zamiast przegłosowywania.

Oczywiście, że w tym świetle, jakkolwiek wpływają na wiarę w dotrzymywanie umów, nie mniejsze znaczenie mają fakty takie, jak stworzenie w międzyczasie 2 nowych ministerstw i obsadzenie ich członkami PPR, jak odebranie ministrowi dr Kiernikowi administracji prawie na połowie kraju, jak nieobsadzenie prezesury Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, która w międzyczasie się likwiduje, nawet bez uprzedniego porozumienia z urzędującym ministrem Rolnictwa, wiceprezesury w Narodowym Banku Polskim, Banku Społem, Banku Gospodarstwa Narodowego, Komunalnym i PZUW, czy też w Zarządach Centralnego Związku Gospodarczego Społem, Związku Rewizyjnego Spółdzielczości, jak też eliminowanie naszych ludzi ze służby dyplomatycznej, mimo ich ofiarnej pracy na rzecz Rządu Jedności Narodowej.

Zagadnienie „atmosfery“ i potrzeby zaistnienia faktów na zasadzie zawartych umów, któreby stanowiły podstawę wiary i bodaj pewną gwarancję, traktowaliśmy jako rzecz zasadniczą, która powinna poprzedzić rozmowy dalsze.

Zwracaliśmy na to uwagę zaraz w pierwszych rozmowach. Panowie to odrzucili, a obecnie w projekcie umowy precyzują to zagadnienie w ten sposób, że dopiero:

„zawarcie porozumienia i utworzenie bloku wyborczego wszystkich stronnictw demokratycznych stworzy możliwości uwzględnienia słusznych pretensyj wyrównawczych w obsadzie aparatu państwowego, wysuniętych przez którekolwiek stronnictwo bloku“.

Nie posunie się naprzód i dostatecznie szybko utrwalenie podstaw ustrojowych Polski, wytkniętych w Manifeście Lipcowym PKWN, jeśli postanowienia Konstytucji 1921 r., na których ten Manifest się opiera u lojalnych obywateli u setek tysięcy chłopów, członków PSL te postanowienia o wolności, o prawach obywateli brzmią w zetknięciu się z rzeczywistością nieraz tylko jako puste frazesy. Jeżeli nie nastąpi zmiana w dotychczasowej rzeczywistości, to i brzmienie punktu 20 projektu umowy, w którym Panowie piszecie, że prawa i swobody demokratyczne gwarantuje się dla wszystkich organizacyj demokratycznych — nie inaczej będzie przyjęte przez społeczeństwo.

Prawa i swobody demokratyczne gwarantowane dla wszystkich organizacyj demokratycznych muszą już dzisiaj być realizowane. Realizowanie tych zasad niewątpliwie wzmocni pozycję Polski na wewnątrz i na zewnątrz.

W piśmie swym Panowie stwierdzają, że naczelnym dążeniem bloku będzie: „stworzenie jak najbardziej sprzyjających warunków dla zapewnienia spokoju wewnętrznego w kraju oraz maksimum bezpieczeństwa dla wszystkich obywateli, ostatecznej likwidacji wszelkich knowań, dywersyj i mordów bratobójczych, uprawianych przez faszystowsko-reakcyjne grupy polityczne i bandy dywersyjne“.

Zdążaliśmy do tego od samego początku Rządu Jedności Narodowej i będziemy dążyli do tego, bez względu na to, jak się ułożą warunki wyborcze.

Akty amnestyjne, o których wydanie zabiegaliśmy, miały na celu zlikwidowanie antagonizmów, uspokojenie społeczeństwa i związanie najszerszych warstw ludowych z Rządem Jedności Narodowej.

Rozwój wypadków po powstaniu Rządu Jedności Narodowej szedł w tym kierunku. Ale w krótkim czasie powstało błędne koło — niewłaściwy stosunek do obywateli, a zwłaszcza coraz gorsze warunki bezpieczeństwa dla lojalnych obywateli w wielu okolicach kraju nie tylko nie stwarzają izolacji dla band i dywersji politycznej, ale budzą niezadowolenie i wzmagają zaognienie, na którym te bandy żerują.

Jeżeli po tak długim okresie czasu zamiast uspokojenia nastąpiło ostatnio takie zaostrzenie, że wymaga ono udziału wojska, specjalnych oddziałów korpusu bezpieczeństwa i wojsk pancernych, tedy nie można wytłumaczenia szukać tylko w obcych agenturach i bandach rabunkowych, ale przyczyny muszą tkwić głębiej. Tylko zwiększonymi represjami zagadnienia tego się nie rozwiąże.

Obok zmiany niewłaściwych metod w podchodzeniu do lojalnego obywatela, obok poprawienia atmosfery i utrwalenia wiary w dotrzymywanie umów, tylko takie wybory, które będą nosiły jak najbardziej charakter wyborów, staną się czynnikiem stabilizacji spokoju w kraju. Udostępnienie demokratycznej większości Narodu pełnego prawa wyrażania swej woli przy wyborach pociągnie za sobą wzmożenie zaufania tak w kraju jak i zagranicą i raz na zawsze podetnie podstawę egzystencji dla dywersji politycznej i jej zbrodniczej akcji. Często jest wydawana opinia, że jedynie blok wyborczy wzmocni naszą pozycję w sprawie granic zachodnich i ułatwi zdobycie kredytów zagranicznych na inwestycje.

Pragniemy podkreślić, że niezależnie od tego czy w toku rozmów uda się stworzyć blok 6-ciu stronnictw, czy nie — mamy inny pogląd na tę sprawę.

Jeżeli w jakimkolwiek kraju stronnictwa idące oddzielnie deklarują, że w pewnych sprawach nie różnią się, to zwykle jest to pojmowane jako opinia narodu, który jest jednomyślny, a opinii wyborców zasięga się tylko w sprawie swoich różnic wewnętrznych.

Ponieważ zaś wiadomo, że w sprawie zasad polityki zagranicznej zarówno w przedmiocie sojuszu polsko-sowieckiego, jak i w stosunku do niemców, do granicy zachodniej Polski, jak i w innych sprawach wymienionych w zasadach, zakreślonych przez Panów nie ma różnicy — to nawet oddzielne listy wyborcze nie tylko nie zaszkodziłyby, lecz raczej, naszym zdaniem, wpłynęłyby na wzmocnienie pozycji Polski w opinii świata, gdyż wiadomym byłoby z góry, że nawet oddzielnie idące stronnictwa do wyborów są zgodne w programie polityki zagranicznej.

Co się zaś tyczy kredytów inwestycyjnych, to raczej na pewno można stwierdzić że im więcej wybory nosić będą charakter wyborów — tym to zaufanie będzie większe

Niemniej ważne jest zagadnienie płaszczyzny tarć na wypadek wyborów. Kongres PSL stwierdził — „dokonane fakty ustroju społeczno-gospodarczego cofnięte być nie mogą. Ani ziemia nie wróci do obszarników, ani przemysł do fabrykantów, ani też banki do bankierów“.

W sprawie inicjatywy prywatnej Kongres oświadczył — „upaństwowienie czy inne uspołecznienie musza mieć określone granice i nie mogą unicestwiać inicjatywy prywatnej, tak niezbędnej przy odbudowie kraju i ożywieniu wytwórczości. Gospodarka państwowa nie może przeradzać się w wybujały kapitalizm państwowy, który Państwu dawałby tylko pozorne oznaki siły, a warstwom pracującym miałby zagrażać podobną nędzą jak w ustroju kapitalistycznym. Żądamy przebudowy społecznej, któraby realizowała skutecznie zasadę wolności od nędzy“.

Zdaje się, że różnice poglądów na te sprawy nie są tak duże, by miały być podstawą ostrej walki politycznej i w tej sytuacji na pewno wybory mają charakter raczej odpowiedzi na pytanie, jakimi wpływami przy mało różniących się hasłach wyborczych dysponują poszczególne stronnictwa demokratyczne.

A ponieważ zagadnienie zasięgu wpływów poszczególnych stronnictw demokratycznych jest najbardziej sporne, zaś dla naszego Narodu wybory mają specjalny aspekt moralny, bo Naród Polski przez tyle lat przed wojną i w czasie wojny nie miał możności wypowiedzenia się kogo darzy zaufaniem wobec braku zasadniczych płaszczyzn tarcia, któreby mogły czy to w dziedzinie polityki społeczno-gospodarczej, czy zagranicznej podnosić atmosferę wyborczą — nie należy zbytnio tegoż narodu w tak ważnym problemie polityczno-moralnym ograniczać przy wyborach.

Atmosfera polityczna w kraju zależna jest w dużej mierze od polityki władz i dyscypliny partyjnej, a wydaje się, że obecna atmosfera w kraju często jest podnoszona przez wystąpienia odgórne, za którymi dopiero idą już nieobliczalne wystąpienia w terenie.

W świetle tej rzeczywistości, gdy wysuwane przez nas zagadnienie atmosfery i zaufania do zawieranych umów zeszło na drugi plan, przy braku faktów stanowiących równocześnie gwarancje co do przyszłości NKW, zdając sobie sprawę z tego, że blok wyborczy przesądza jednocześnie treść i zasady przyszłej Konstytucji Państwa Polskiego, jakkolwiek stoi na stanowisku konieczności utrwalenia raz na zawsze prawdziwie demokratycznego ustroju politycznego, jak i społeczno-gospodarczego Państwa — podchodzi do wysuwanych propozycyj bloku wyborczego ostrożnie i z rozwagą.

W tej sytuacji jedyną dla P. S. L. gwarancją pozostaje sprawa wpływu na skład przyszłego parlamentu.

Dlatego też, ustosunkowując się do przedłożonego nam projektu umowy, N. K. W. z żalem musi stwierdzić, że nie widzi możliwości postawienia Nadzwyczajnemu Kongresowi PSL wniosku o przystąpienie do bloku wyborczego w ramach tego projektu przewidującego dla PSL około 20 proc. mandatów w przyszłym Sejmie.

Pozbawiłoby to PSL należnego mu wpływu na tok spraw państwowych, a w szczególności jakiekolwiek wpływy na przyszłą Konstytucję, przy której uchwaleniu 2/3 większości nie potrzebowałoby się liczyć z opinią PSL. W tej sytuacji nasze postulaty, biorąc pod uwagę uchwałę Kongresu PSL, domagającą się, by współudział chłopów w odpowiedzialności za Państwo był współmierny z ich znaczeniem społecznym, gospodarczym, moralnym, musiałyby się domagać reprezentacji wsi w Sejmie odpowiadającej liczbie mieszkańców miasteczek i miast, chłopów i robotników, którzy z tej wsi co dopiero wyszli i politycznie i faktycznie są z nią jeszcze związani.

Stąd też reprezentacja wsi musiałaby wynosić około 75 procent mandatów w Sejmie Konstytucyjnym.

Poza tym porozumienie międzypartyjne musiałoby ustalić objęcie najważniejszych stanowisk państwowych — a więc co najmniej stanowisk Prezydenta R. P., Premiera Rządu, Marszałka Sejmu czy Senatu, którego przewiduje Konstytucja z 1921 r., Prezesa Najwyższej Izby Kontroli Państwa i t. d., a nie wypływać automatycznie z większości parlamentarnej.

Stanowisko Panów, przyznające około 20 proc. dla PSL żąda od niego wyrzeczenia się pretensji do któregokolwiek z tych stanowisk. Stanowisko nasze nie sięga po hegemonię i pragnie w tej sprawie podzielić wpływy i odpowiedzialność na zasadzie porozumienia międzypartyjnego.

Dla ugruntowania ustroju demokratycznego i zabezpieczenia spokoju, wolności oraz mienia obywatela — PSL dąży do usprawnienia administracji Państwa.

Wobec tego, jako jeden z postulatów porozumienia stawia kwestię zlania Ministerstwa Administracji z Ministerstwem Bezpieczeństwa.

Podporządkowanie w terenie władz bezpieczeństwa wojewodom i starostom, którzy są odpowiedzialni za teren, powiązani odgórnie z jednolitą władzą, a w terenie z czynnikiem politycznym i samorządowym, przy wyposażeniu ich w egzekutywę bezpieczeństwa, zapewni obywatelowi lepsze bezpieczeństwo życia i mienia i zapewni jego prawa obywatelskie w dziedzinie wolności osobistej, sumienia i zgromadzenia — aniżeli to ma miejsce dotąd. Nie można bowiem rządzić Państwem oraz usprawnić jego administracje bez ścisłego powiązania jej najwyższych organów z terenem, w szczególności organów bezpieczeństwa, działających na tle najdroższej dla człowieka wartości, t. j. wolności, zdrowia i życia obywatela.

W dziedzinie ekonomicznej przemysł państwowy wespół z robotnikiem na podstawie planowania odpowiedzialni są za plan i ilość, jakość, koszt produkcji i opłacalność produkcji przemysłowej.

Z drugiej strony rolnictwo odpowiedzialne za plan produkcji i aprowizacji kraju, ilość, jakość i koszt produkcji i opłacalność produkcji rolnej i przetwórstwa rolnego.

Stąd wypływa nasz dalszy postulat zlikwidowania Ministerstwa Aprowizacji i zlania go z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Wysuwamy postulat likwidacji Ministerstwa Propagandy i Informacji.

Propaganda osiągnięć rządowych zajmą się biura informacyjne w Prezydium Rady Ministrów przy współpracy placówek resortowych. Same zaś osiągnięcia rządowe zresztą będą najlepszą propagandą rzeczywistości. Sprawą informacji i propagandy zewnętrznej zajmą się placówki dyplomatyczne i agencje prasowe, a wewnętrzną propagandą i informacją zajmą się partie polityczne i organizacje społeczno-wychowawcze, na pewno z daleko lepszym skutkiem, aniżeli to ma miejsce dotąd. Skończy się wtedy również monopol informacji i propagandy, jednostronnie tylko informujący opinię publiczną kosztem świadczeń publicznych wszystkich obywateli kraju.

Wreszcie zasadniczą dla PSL jest sprawa samorządu terytorialnego i rolniczego.

Uważając postanowienia Konstytucji z 1921 roku za niezmiernie ważne, stojąc na stanowisku decentralizacji administracji państwowej, widząc w samorządzie potanienie kosztów publicznych i najlepszą szkołę obywatelską przy równoczesnym ścisłym związaniu obywatela z Państwem — PSL przywiązuje dużą wagę do wprowadzenia tego zagadnienia do międzypartyjnego porozumienia.

Ponieważ zagadnienie zmiany konstytucji leży u podłoża najbliższych wyborów, należałoby czy przed wyborami czy też równocześnie, zasięgnąć opinii obywateli na temat zmian konstytucyjnych przez referendum ludowe na podstawie ustalonych i umówionych pytań, pomiędzy którymi powinno znaleźć się pytanie odnośnie istnienia Senatu R. P.

Poza tym pragniemy zaznaczyć, że porozumienie międzypartyjne powinno zawierać zobowiązanie przeprowadzenia zmiany Konstytucji większością czterech piątych przy co najmniej dwóch trzecich obecności posłów.

Kompetencje Sejmu ustawodawczego nie mogą przekraczać ram, zakreślonych dla Sejmu w Konstytucji z 1921 r., t. zn., że Sejm ten nie może posiadać żadnych takich uprawnień KRN, które nie mieszczą się w przepisach Konstytucji z 1921 r.

Powyższe sytuacje i postulaty nasuwają się nam, przy szczegółowym rozpatrywaniu zagadnień wysuniętych w projekcie Panów, które naszym zdaniem w imię dobra wspólpracy stronnictw Rządu Jedności Narodowej na daleką przyszłość i interesu państwowego powinny być omówione i uwzględnione w naszych rozmowach.

(—) St. Mikołajczyk, (—) St. Bańczyk,
(—) J. Niećko, (—) St. Wójcik.

Warszawa, dnia 22 lutego 1946 r.

Odpowiedź PPR i PPS

na kontrpropozycje PSL

Do

Naczelnego Komitetu Wykonawczego Polskiego Stronnictwa Ludowego

w miejscu

Po dokładnym zapoznaniu się z treścią pisma Panów z dnia 22 b. m. zawierającego odpowiedź na złożoną przez nas propozycję zawarcia porozumienia i bloku wyborczego na zasadach, wyszczególnionych w naszym piśmie z dnia 18 b. m., zmuszeni jesteśmy stwierdzić, że Panowie nie tylko nie ujawnili dobrej woli wobec inicjatywy przez nas podjętej, lecz odrzucając ją, zajęli stanowisko, które nie da się pogodzić ani z poczuciem odpowiedzialności za losy Państwa ani z realnym poczuciem rzeczywistości.

Nie wdając się w szczegółową analizę wywodów zawartych w piśmie Panów z dnia 22 b. m., które w polemice z prasą PSL były niejednokrotnie oświetlane na łamach prasy demokratycznej, ograniczamy się do kilku tylko uwag.

Powołanie się (już na samym wstępie pisma Panów) na zobowiązania Rządu Jedności Narodowej wobec zagranicy w sprawie przeprowadzenia wyborów jest jaskrawym potwierdzeniem przez samo kierownictwo PSL zarzutów wysuwanych niejednokrotnie przez opinię demokratyczną, że PSL szuka poparcia dla swych roszczeń do pełnej władzy w Polsce nie w woli mas ludowych, za przedstawiciela których pragnie

(Dokończenie na stronie 5-ej)

Odpowiedź PPR i PPS na kontrpropozycje PSL

(Dokończenie ze strony 4-ej)

uchodzić, lecz w interwencji czynników zewnętrznych i wiąże swe złudne zresztą nadzieje głównie z presją tych potencyj.

Podkreślając zdecydowaną wolę przeprowadzenia wyborów, PPR i PPS stwierdzają z naciskiem, że podobnie jak porozumienie moskiewskie osiągnięte zostało przez samych Polaków, tak też sposób przeprowadzenia wolnych i nieskrępowanych wyborów demokratycznych w Polsce może być zdecydowany tylko przez stronnictwa polskie, zaś wszelkie próby ingerencji zewnętrznej byłyby odczute przez każdego bez wyjątku Polaka jako próba zagrożenia suwerenności Polski. Dlatego też aluzje PSL obliczone na interwencję zewnętrzną budzić muszą w opinii publicznej powszechne oburzenie i potępienie.

Nie mniej bezpodstawną i pełną wewnętrznych sprzeczności jest argumentacja Panów, która zmierzać miała do podważenia celowości bloku wyborczego. Pismo Panów stwierdza „brak zasadniczych płaszczyzn tarcia“ między stronnictwami i podkreśla, że „różnice poglądów... nie są tak duże, by miały być podstawą walki politycznej“. W imię więc czego ma się toczyć tak bardzo upragniona przez Panów walka wyborcza, która pochłonie ogromną masę energii, skoro odbywać się ma zdaniem PSL „przy mało różniących się hasłach wyborczych“? Wstydliwą i nieprzekonywującą próbą tłumaczenia się jest twierdzenie Panów, że „wybory mają charakter raczej odpowiedzi na pytanie, jakimi wpływami... dysponują poszczególne stronnictwa demokratyczne“. Chodzi rzekomo o jakiś „specjalny aspekt moralny“, mglisty i bliżej nieokreślony, na jaki się pismo Panów powołuje.

Czy aby jednak istotnie chodzi o „aspekt moralny“. Argument ten nie może się ostać, jeśli się go zestawi z wcześniejszymi nieco, wręcz zdumiewającymi wywodami w piśmie Panów na temat konieczności wyborów ze względu na akcję terrorystyczno-dywersyjną band grasujących w Polsce.

Okazuje się, że tłumaczenia tej akcji zdaniem Panów „nie można szukać tylko w obcych agenturach i w bandach rabunkowych, ale przyczyny muszą tkwić głębiej“, jedynym środkiem, który może owe „głębsze przyczyny“ usunąć mogą być wybory w stylu proponowanym przez przywódców PSL, gdyż „tylko takie wybory, które będą nosiły jak najbardziej charakter wyborów, staną się czynnikiem stabilizacji spokoju w kraju“.

Więc nareszcie znaleźliśmy niedwuznaczną odpowiedź na pytanie, dlaczego PSL przeciwne jest blokowi wyborczemu: chodzi o to, aby zamiast stosować represje wobec band zapewnić im udział w wyborach i wpływ na wynik wyborów. Takie właśnie wybory mają się, zdaniem Panów, najskuteczniej przyczynić do poprawienia atmosfery i utrwalenia wiary w dotrzymywanie umów“.

Czyż trzeba bardziej jaskrawych dowodów na czyje poparcie w kraju liczy głównie PSL, dążąc do rozbicia bloku wyborczego? Czyż w świetle wywodów pisma Panów nie staje się jasnym, że wybory w stylu PSL w naszej rzeczywistości mają wręcz aspekt niemoralny? Na nic się też nie zda szermowanie argumentem, że blok wyborczy rzekomo przesądza treść i zasady przyszłej konstytucji Państwa Polskiego.

W toku rokowań przedstawiciele PPS i PPR niejednokrotnie stwierdzili, że godzą się na uchwalenie Konstytucji taką kwalifikowaną większością, która wyklucza zmajoryzowanie jakiegokolwiek stronnictwa w przyszłym sejmie. Argumenty przeciw blokowi wyborczemu zawarte w piśmie Panów nie wytrzymują krytyki. Wysunięte zostały widocznie jedynie jako przykrywka do żądania, które z premedytacją zmierzało do zerwania rokowań, a mianowicie żądania 75% mandatów w sejmie konstytucyjnym dla PSL pod postacią mandatów dla wsi. Niesłychany tupet tego żądania rywalizuje z megalomanią, gdyż niewiele ma wspólnego ani z rolą tego stronnictwa w walce o odrodzenie demokratycznego Państwa Polskiego, ani z zasięgiem jego rzeczywistych wpływów w kraju.

W tych warunkach uważamy za swój obowiązek zakomunikować Panom, że całkowita odpowiedzialność za zerwanie rokowań w sprawie zawarcia bloku wyborczego spada na NWK PSL.

Pozostawiając na uboczu dalszy stosunek naszych partyj do PSL stwierdzamy, że stanowisko Panów prowadzi do zaostrzenia stosunków w kraju.

W chwili, gdy miliony robotników i pracowników umysłowych, jak również najbiedniejsza część wsi, cierpią niedostatek, a często głód i nędza panuje w izbach, w chwili, kiedy należy jednoczyć wysiłek całego narodu dla przezwyciężenia trudności okresu powojennego i podnieść kraj z ruin, zniszczeń wojennych, zagospodarować ziemie odzyskane i utrwalić bezpieczeństwo granic Polski — w takiej chwili NKW PSL podejmuje decyzję rozpalania w kraju walk politycznych i zdąża do rozbicia jedności obozu demokratycznego.

Kierownicy PSL nie zatroszczyli się o to, w jaki sposób nakarmić, przyodziać i obuć miliony ludzi, jak stworzyć najlepsze warunki dla zapewnienia stałego wzrostu naszej produkcji przemysłowej i rolniczej, jak opracować plan gospodarczy i zagwarantować jego realizację — lecz przechodząc nad tym wszystkim do porządku dziennego, uznali za najważniejszą sprawę w chwili obecnej rozpętanie walki o zdobycie dla siebie pełni władzy w kraju.

Wysuwając — wbrew zapędom NKW PSL do hegemonii politycznej — zasadę równorzędności przedstawicielstwa partii robotniczych i chłopskich oraz odrzucając tendencję do przewagi jakiegokolwiek stronnictwa, PPR i PPS dążyć będą wytrwale do stabilizacji politycznej, do całkowitego zapewnienia spokoju i bezpieczeństwa w kraju oraz do pełnej realizacji zasad, zawartych w ich wspólnej platformie wyborczej. PPS i PPR żywią przekonanie, że ujawnienie nieskrępowanej woli narodu w wyborach zapewni walne zwycięstwo blokowi stronnictw demokratycznych bez PSL, szkody zaś wynikłe z narzuconych przez PSL walk wyborczych jeszcze raz odsłonią przed milionami wyborców prawdziwe oblicze tych przywódców i ich niechlubną rolę zarówno w najcięższych latach wojny, jak i w okresie odbudowy.

Przedstawiciele KC PPR

(—) W. Gomułka, (—) J. Berman, (—) Zambrowski

Przedstawiciele CKW PPS

(—) Stan. Szwalbe, (—) E. Osóbka-Morawski, (—) Cyrankiewicz

Warszawa, 27 lutego 1946 r.

Zatrute strzały

Tysiąc złotych

Gdy pan Kupścik wychodził z domu, żona zatrzymała go piorunującym ostrzeżeniem:

— Żebyś się nie ważył wrócić bez tysiąca złotych! Pamiętaj, że mam pilne wydatki! Sklepik, szewc, modystka...

— Kobieto! Skąd zdobędę ci 1000 złotych? To przecież kolosalna suma! — wykrzyknął pan Kupścik.

— Mało mnie to obchodzi. Pożycz. Powiedz przyjaciołom, że ci dziadek umiera, albo, że ja rodzę... Mów zresztą, co chcesz!

Pan Kupścik opuścił dom w stanie godnym pożałowania. Skąd wziąć 1000 złotych?? Jeśli idzie o pożyczkę — jedynie Hupściński może pomóc! Udał się do Hupścińskiego.

— Przyjacielu najdroższy! — powiedział — Straszne nieszczęście! Dziadek rodzi i żona umiera!... Pożycz 1000 złotych!

— Istotnie, fatalna historia! Ale skąd ci wykukam tysiąc zł.? Chyba pożyczę od Kapuścińskiego! Kapuściński jest morowy facet, może mi pożyczy! Idź spokojnie do domu, a już ci przyniosę tę kwotę!

Kupścik poszedł spokojnie do domu i czekał.

Hupściński pobiegł do Kapuścińskiego.

— Kochany, — zawołał — tragedia, przyjaciel rodzi z dziadkiem bliźniaki! Pożycz na gwałt 1000 złotych!

— Miły, — odparł Kapuściński ze łzą w oku — komu, jak komu, ale tobie zawsze! Czekam właśnie na Kowalskiego, ma mi oddać 1000 złotych. Jeśli odda, to chętnie ci pożyczę!

— Nie ma co czekać, idź do niego! Sprawa pilna!

Kapuściński pobiegł do Kowalskiego.

— Drogi panie! — zawołał — Wiem, że nie wypada pana naciskać, ale gdyby pan mógł oddać tych 1000 złociszów... Muszę kogoś poratować w biedzie!

— Ach, Boże! Co to znaczy! Zawsze chętnie służę! Tylko chwilowo jestem bez forsy... — odrzekł Kowalski — Ale Nowak obiecał mi dzisiaj oddać właśnie 1000 złotych... Chyba pójdę do niego i upomnę się.

— Jedyne wyjście! Niechże pan kochany biegnie do niego, a ja poczekam — poprosił pan Kapuściński.

Kowalski pojechał tramwajem do Nowaka.

— Tadziu, skarbie, nie gniewaj się, stary, ale oddaj mi dług... Cisną mnie cholerycznie, potrzebuję 1000 złotych! Ratuj stary druchu!

Nowak się zafrasował.

— Z duszy, z serca bym ci dał, ale nie mam w domu ani grosza, ale mam u jednego faceta 1000 złotych. Zaraz pobiegnę do niego. To niedaleko. Poczekaj na mnie. Musi kanalia oddać, albo dam mu po pysku, bo mnie trzyma już trzy miesiące!

I Nowak pobiegł do fatalnego wierzyciela.

I przyszedł do niego. Na drzwiach widniał bilet wizytowy: „Teofil Kupścik“. Zadzwonił. Wszedł.

— Płacisz, czy nie płacisz?... — zapytał przez zaciśnięte zęby.

— Co... co mam płacić?

— Tysiąc złotych! Kowalski mnie dusi, a jego Kapuściński! Jakiś bałwan się urwał, że potrzebuje 1000 złotych... Stąd cały ruch! Płacisz???

Kupścik zbladł.

— Zapłacę! Tylko poczekaj chwilę. Właśnie czekam na Hupścińskiego. Ma mi przynieść 1000 złotych. Poczekajmy!...

I obaj czekają u Kupścika już trzy dni. Bowiem łańcuch się zamknął...

B. Brzeziński.

Aresztowania faszystów we Włoszech

RZYM. — Policja włoska przeprowadziła ostatnio na terenie Włoch północnych na szeroką skalę zakrojoną akcję przeciwko nielegalnym organizacjom faszystowskim. Aresztowano 65 wybitnych członków partii faszystowskiej, w tej liczbie organizatorów tajnych stowarzyszeń faszystowskich. Odkryto również olbrzymie magazyny broni i amunicji. Wśród aresztowanych znajdują się dwaj oddawna poszukiwani przestępcy faszystowscy a mianowicie: Fernando Santini b. oficer czarnych koszul oskarżony o zamordowanie wielu patriotów włoskich oraz Carlo Francolini oskarżony o popełnienie 98 mordów.

W Rzymie wpadła policja na trop neo-faszystowskiej organizacji, która utrzymywała ścisły kontakt z organizacjami faszystowskimi w Hiszpanii.

—o—

BUŁGARIA ZWRACA JUGOSŁAWII I GRECJI ZAGRABIONE PRZEZ NIEMCÓW MIENIE

MOSKWA (Tass). — Bułgarski minister spraw zagranicznych oświadczył, że Bułgaria zwraca Jugosławii i Grecji mienie tych państw i ich obywateli, zagrabione przez niemców i umieszczone na terytorium bułgarskim. Prawie cały majątek jugosłowiański został już przekazany prawym właścicielom. Zwracanie majątku greckiego odbywa się przy współudziale delegatów Sojuszniczej Komisji Kontroli Niemiec. Rewindykacje przeprowadzone są bez jakichkolwiek sporów.

SYTUACJA NA WĘGRZECH

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi z Budapesztu, iż premier węgierski Nagy wyraził nadzieję, że uda się utrzymać obecny rząd koalicyjny, złożony z przedstawicieli partii drobnych posiadaczy ziemskich, socjalistów i komunistów, aż do chwili poprawienia się obecnej trudnej sytuacji gospodarczej.

NOWA PARTIA POLITYCZNA WE FRANCJI

PARYŻ, (PAP). — We Francji powstała nowa partia polit. pod nazwą lewicy republikańskiej. Centralny komitet nowej partii składający się z b. ministra kolonii Soustel b. ministra marynarki i b. gubernatora wojskowego Paryża Bilaut wydał odezwę do prawdziwych demokratów i obywateli ożywionych duchem oporu. Odezwa określa cele nowej partii jako walkę z dyktaturą prawicy i lewicy, zabezpieczenie swobód obywatelskich i dążenie do stabilizacji gospodarczej i finansowej.

INSPEKCJA WOJSKOWA W CHINACH

CZUNG-KING (Reuter) — W najbliższych dniach do Jenana przybędą przedstawiciele chińskiej armii centralnej, chińskiej armii komunistycznej oraz specjalny wysłannik amerykański Marshall. Przeprowadzą oni wspólnie inspekcję chińskiej armii komunistycznej.

STRAJK W PRZEMYŚLE MIĘSNYM W ARGENTYNIE

MONTEVIDEO (Associated Press). — W Montevideo wybuchł strajk robotników, zatrudnionych w przemyśle mięsnym. — Właściciele fabryk stanęli przed groźbą zmarnowania wielkich ilości mięsa. Prezydent Argentyny Farrel przyrzekł użyć swych wpływów dla położenia kresu strajkowi.

Umowa handlowa polsko-bułgarska

WARSZAWA (SAP). — W Sofii zostały zakończone przedwstępne rokowania handlowe między Bułgarią a Rzeczpospolitą Polską. W wyniku obrad została uwzględniona nomenklatura towarów do wymiany z obu stron.

Bawiąca w Bułgarii delegacja handlowa polska, pod przewodnictwem prof. Herbaczewskiego, po ukończeniu swych prac, wróciła do Warszawy. Umowa handlowa polsko bułgarska podpisana została w piątek 8 b. m. w stolicy Polski. W tym celu wyjechała wraz z delegacją polską także delegacja bułgarska, na czele której stoi minister Sejko.

Przed powrotem do kraju przewodniczący polskiej delegacji prof. Herbaczewski wygłosił przemówienie przez radio w Sofii. W przemówieniu tym prof. Herbaczewski podał swe wrażenia z pobytu w Bułgarii, podkreślając niezwykłą serdeczność, jaką okazują Bułgarzy w stosunku do Polaków.

MEDAL DLA PREZ. BIERUTA WYBITY BĘDZIE W USA

WASZYNGTON (SAP). — Na pamiątkę uroczystości kościuszkowskich w Stanach Zjednoczonych projektowane jest wybicie dla Prezydenta Bieruta i Prezydenta Trumana medali pamiątkowych, projektu rzeźbiarza Stanisława Ostrowskiego.

W ramach tych uroczystości zorganizowane będą staraniem społeczeństwa amerykańskiego i Ligi Kościuszkowskiej Polonii Amerykańskiej, liczne imprezy, popularyzujące postać Tadeusza Kościuszki. I tak np. waszyngtońska „Congress Library“ i nowojorska „Public Library“ urządza w Chicago trzy wystawy. Zorganizowany będzie teatr objazdowy, który w 50-ciu miastach amerykańskich wystawi sztukę z udziałem Jana Kepury. Wydane będą trzy książki, poświęcone Kościuszce, jedna w języku polskim, dwie w angielskim. — Wiele miejsca uroczystościom kościuszkowskim poświęci radio amerykańskie, nadając odczyty i słuchowiska w języku polskim.

Jak dotąd, odbyło się staraniem Ligi Kościuszkowskiej szereg wieców i akademij w różnych miastach USA, uroczyste złożenie wieńca oraz przyjęcie w ambasadzie polskiej z udziałem korpusu dyplomatycznego i władz amerykańskich.

Główne punkty ordynacji wyborczej

WARSZAWA. — Odbyło się pod przewodnictwem wiceministra Mantla kolejne posiedzenie podkomisji KRN, powołanej do opracowania projektu ordynacji wyborczej. Komisja ustaliła wytyczne projektu, który zostanie ostatecznie zredagowany na posiedzeniu w dniu 28 marca.

1. Ustalono najniższy wiek wyborcy na 21 lat.
2. Ustalono najniższy wiek kandydata na posła na 25 lat.
3. Prawo głosowania mają obywatele, zamieszkali od przedednia ogłoszenia wyborów w Dzienniku Ustaw, z uwzględnieniem później przybyłych repatriantów i przesiedleńców.
4. Liczbę posłów ustalono na 444.
5. Utrzymano instytucję listy państwowej, obejmującej 72 posłów, wybieranych na zasadzie systemu D'Hondta, na podstawie liczby mandatów, uzyskanych w okręgu.
6. Listy kandydatów mogą być zgłaszane przez władze stronnictw politycznych, państwowe lub wojewódzkie, tudzież przez wyborców, przy czym w tym ostatnim przypadku zgłoszenie kandydata wymaga 100 podpisów, uwierzytelnionych przez prezydium Powiatowej Rady Narodowej.
7. Utrzymano dotychczasowy system organizacji wyborów ze zmianami przez wprowadzenie do dotychczasowego składu komisji okręgowych i obwodowych przedstawicieli wszystkich partyj politycznych. Zaprojektowano, by generalnego komisarza wyborczego mianował Prezydent R. P. na jednomyślny wniosek stronnictw politycznych, a w przypadku nieosiągnięcia jednomyślności spośród sędziów Sądu Najwyższego.
8. Osoby, zamieszkałe zagranicą i nie mające tam zajęcia służbowego, nie posiadają prawa wybieralności.
9. Przedstawiciele stronnictw wypowiedzieli się w zasadzie za utrzymaniem założeń konstytucji i dlatego też zaakceptowali równoczesne przeprowadzenie wyborów do senatu, pozostawiając przyszłej dyskusji konstytucyjnej sprawę zniesienia dwuizbowości, względnie przekształcenie drugiej izby w sposób, odpowiadający nowemu ustrojowi gospodarczo-społecznemu.

Odrzucono wniosek PSL o pozbawienie posła mandatu w wypadku przejścia posła do innego stronnictwa, a to jako sprzeczne z art. 20 Konstytucji, który głosi, że posłowie są przedstawicielami całego narodu i nie mogą być skrępowani żadnymi instrukcjami wyborców.

Odrzucono również wniosek PSL w sprawie unieważnienia i powtórzenia wyborów, jeśliby w akcie wyborczym wzięła udział mniej niż połowa liczby wyborców.

Na zapytanie, jak ustosunkowali się przedstawiciele Stronnictwa Pracy wobec wniosku PSL, brzmiała odpowiedź, iż w obu wypadkach przedstawiciele Stronnictwa Pracy głosowali za odrzuceniem wniosków.

PSL nie reprezentuje interesów klasy robotniczej

Rezolucje powzięte na wiecach fabrycznych

Robotnicy, którzy w liczbie 600 osób zebrali się na manifestacyjnym wiecu w fabryce „Warta“ w dniu 23 lutego r. b., powzięli następującą rezolucję, skierowaną do Komisji Porozumiewawczej Stronnictw Demokratycznych w Warszawie:

„Z uwagi na konieczność utrzymania jednolitego frontu demokratycznego w Rzeczypospolitej jesteśmy zdania, iż zbliżające się wybory powinny pójść po linii zjednoczenia stronnictw politycznych we wspólnym bloku wyborczym. Zajmując powyższe stanowisko kierujemy się dobrem Rzeczypospolitej i uznaniem dla istniejącego Rządu Jedności Narodowej“.

Podpisy.

600 osób, zatrudnionych w fabryce „Stradom“, odbyło dnia 25 lutego r. b. wiec, na którym powzięło rezolucję tej treści:

„Kierując się dobrem Rzeczypospolitej i uznaniem dla istniejącego Rządu Jedności Narodowej stoimy na stanowisku, że konieczne jest utrzymanie jednolitego frontu demokratycznego w Rzeczypospolitej i zbliżające się wybory powinny pójść po linii zjednoczenia stronnictw politycznych we wspólnym bloku wyborczym“.

Podpisy przedstawicieli Rady Zakładowej.

Te rezolucje odzwierciedlały nastawienie świata pracy do wyborów w Polsce, dawały wyraz przekonaniu szerokich mas:

że Polska musi być zjednoczona.
że konieczne jest utrzymanie jednolitego bloku — dla dobra Ojczyzny i przyszłych pokoleń.

Ale rozsądek polityczny i doświadczenie ustąpiły miejsca osobistym ambicjom i warcholstwu. PSL zajęło stanowisko negatywne do utworzenia jednolitego bloku.

1.400 robotników fabryki „Union Textile“ na wiecu w dniu 27 lutego r. b. zaprotestowało przeciw stanowisku PSL.

„W obliczu zbliżających się wyborów pragniemy zaznaczyć nasze stanowisko w tej ważnej dla Narodu chwili.

Z uwagi na konieczność jednolitego frontu demokratycznego Rzeczypospolitej wyrażamy pogląd, że zbliżające się wybory winny pójść po linii zjednoczenia stronnictw politycznych w jeden wspólny blok.

Wobec uchylenia się od udziału w bloku wyborczym przez Polskie Stronnictwo Ludowe, co w rezultacie prowadzi do rozbicia obozu demokratycznego, my dziś tu zebrani apelujemy do P. S. L. w imię interesów Polski, by nie rozbijało bloku demokratycznego w chwili utrwalania się naszego Państwa po koszmarnych 6-latach niewoli hitlerowskiej“.

Podpisy.

W podobnym duchu utrzymana jest rezolucja, jaką powzięli robotnicy w fabryce „Częstochowianka“ w dniu 26 lutego r. b.:

„W obliczu zbliżających się wyborów musimy zaznaczyć nasze stanowisko w tej ważnej dla Narodu chwili.

Konieczne jest utrzymanie jednolitego frontu demokratycznego w Rzeczypospolitej i wybory winny pójść po linii zjednoczenia 6 stronnictw politycznych w jeden wspólny blok.

P. S. L. uchylając się od wzięcia udziału w bloku wyborczym usiłuje doprowadzić obóz demokratyczny do rozbicia. My tu zebrani zwracamy się do P. S. L. z apelem, aby w imię interesów Polski nie rozbijało bloku demokratycznego w chwili utrwalania się naszego Państwa po okresie 6-letniej koszmarnej niewoli hitlerowskiej“.

Podpisy.

Stanowisko klasy robotniczej w Częstochowie jest jasne. Świadomi ciążących na nich zobowiązań wobec Państwa, demokracji i historii robotnicy protestują przeciw rozbijaniu demokratycznego bloku i apelują o zachowanie jedności.

Nie ma miejsca dla rozbijaczy z PSL w klasie robotniczej. Sługusi obcego kapitału, dążący do ponownego zakucia polskiego robotnika w jarzmo wyzysku i niewoli, nie mają i nie będą mieli posłuchu w szerokich masach. — Masy te żądała od politycznych krzykaczy i warchołów uczciwości i rozsadku, żądała, by demokracja nie była dla nich frazesem, by egoizm polityczny i ambicje podporządkowali dobru ogólnemu, dobru Rzeczypospolitej.

Trochę prawdy!

Dorożkarskie fantazje

Jak za najlepszych czasów pełno ich w mieście: Starzy, którymby się już emerytura patrzała i młodzi, których miejsce na ławie szkolnej, a nie na wysokim koźle, skąd się świat widzi w innych wymiarach.

Palą więc z bata z jednakową młodzieńczą werwą, z kawalerską fantazją patrzy na wszystko z góry i hajda! Mój koniku wrony i bułany! Po asfalcie, klinkierze i kocich główkach.

Trzeba przyznać, że rzadko które miasto ma takich nadzwyczajnych dorożkarzy i taką P. T. Publikę, jak Częstochowa. Gdy tylko nadejdą święta i okres umysłowo-sercowego zamroczenia (Panie, odpuść im: bo nie wiedzą, co czynią), we wszystkich kierunkach Alei rozjazdy do kościoła i do weselnego domu, do fotografa, aby konterfekt tragicznej chwili zlecić następnym pokoleniom w całej krasie młodości i szczęścia.

Wtedy nie wiadomo, co podziwiać: Wyciągnięty koński galop, gdy gra śledziona, że ją słychać w Lisińcu, czy pana i końskiego władcę, jak jedzie, wysoko dzierżąc godło władzy, bat i lejce w dłoni.

W powozie rozparta właśnie owa P. T. Publika. Panie z ondulacją i bez, panowie w smokingach i jasnych garniturach. Muszki czarne i białe dookoła sterczących kołnierzy.

A już szczytem rozkoszy i dorożkarskiego zapamiętania, gdy się spotkają dwa konkurencyjne orszaki ślubne, wtedy rozpoczyna się szlachetny wyścig. Ślubne kwadrygi mijają się w pędzie, co koń wyskoczy.

Zupełnie, jak krakowskie wesele. Pomijam finansową kwestię, boć wiadomo, owies kosztuje i wódka też, a przydziały nie tęgie albo ich wcale nie ma, więc każdy kurs drogi. Chodzi jednak o stronę moralną zagadnienia.

Podobno żyjemy w XX-tym wieku, w erze babci-pary, córki-elektryczności i najmłodszej wnuczki-bomby atomowej. Jeżeli jednak są u nas takie przeżytki, jak konne zaprzęgi, to należy przede wszystkim pamiętać, że koń także stworzenie Boże, które posiada nawet serce, nieraz lepsze i wierniejsze od człowieka. Tak bić po grzbiecie może tylko ktoś bez serca, w dodatku zamroczony alkoholem.

Między nami mówiąc, jazda taka grozi bezpieczeństwu publicznemu. Niedawno, w pewną niedzielę pędził taki obywatel-dorożkarz kompletnie zawiany ulicą Katedralną, przy czym zataczał gęste zygzaki, kołami zawadzał co chwilę o krawężniki chodnika raz po jednej, potem po drugiej stronie. Cudem tylko wyszedłem cało z tej przygody. Siekł przy tym w dzikim szale biedną szkapę i ryczał niesamowicie, a wewnątrz oczywiście osobniki, szczęśliwe, pijane, rozśpiewane: „Oj da dana...“

Wysoka Milicjo! Racz wejrzeć z wysokości swej władzy na te podłe sprawy. Zabłąkany tu przypadkowo cudzoziemiec mógłby snadnie pomyśleć, że dostał się do kraju jakiegoś bardzo dzikiego autoramentu dzikusów.

Rzadko na szczęście, ale jednak kiedyś zobaczyłem, jak taki pan w granatowym płaszczu i ceratowej czapce kopał swego chlebodawcę w brzuch.

Och, jakże wtedy życzyłem sobie w duchu, aby koń odpłacił mu się tym samym. Odechciałoby się jemu końskich obyczajów.

W ogóle należałoby ten problem rozpatrzyć wszechstronnie, urządzić jakiś „Dzień Konia.“

Ale żarty na bok. Przydałoby się bardzo jakieś pouczenie. Chodzi bowiem o trochę moralności i współczucia, nawet dla zwierząt. **Sęp.**

—o—

Występy Baletu „Alhambra“ w Kawiarni Literackiej

Jak się dowiadujemy, począwszy od dnia dzisiejszego występuje w Kawiarni Literackiej zespół baletowy Br. Jarkowskiego „Alhambra“ z Katowic.

—o—

Sport

KOS „Victoria“ — MKS „Legion“

(l. k.) W niedzielę, t. j. dnia 10 go b. m., o godz. 14,30 na Stadionie Miejskim (Pułaskiego 2) odbędą się zawody towarzyskie w piłkę nożną pomiędzy KOS „Victoria“ a MKS „Legion“. Zawody zapowiadają się b. ciekawie ze względu na dobrą formę obu tych drużyn w ub. sezonie.

Warszawiacy rozpoczynają sezon piłkarski

(l. k.) W dniu 10 b. m. rozpocznie się w Warszawie turniej piłkarski 8-miu drużyn WOZPN, rozgrywany systemem pucharowym. Grać będą Radomiak — Syrena, Legia — Jedność (Żabieniec), Polonia — Bzura (Chodaków) i Grochów — Marymont.

Dowiadujemy się...

w związku z mającymi się odbyć indywidualnymi bokserskimi mistrzostwami Okręgu Częstochowskiego w dniu dzisiejszym i jutrzejszym, że zawody te odbędą się w obecności delegata Polskiego Związku Bokserskiego z Poznania.

...że w ringu będzie sędziować specjalnie wydelegowany przez Wydział Spraw Sędziowskich Polskiego Związku Bokserskiego sędzia oraz trzech sędziów punktowych Częst. O. Z. B.

...że mistrzom i wicemistrzom Okręgu dyplomy i żetony zostaną wręczone uroczyście po ukończeniu mistrzostw.

...że wszyscy zawodnicy biorący udział w mistrzostwach otrzymają dyplomy pamiątkowe.

...że w mistrzostwach naszego Okręgu będzie brał udział były mistrz Okręgu Lubelskiego — **Kulczycki — w wadze średniej.**

KRONIKA

Podziękowanie

Wszystkim, którzy złożyli mi życzenia z powodu rocznicy objęcia przezemnie urzędu wojewody kieleckiego składam tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie

Wojewoda Kielecki
Major Wiślicz Iwańczyk

Nowe stawki i skala podatkowa podatków obrotowego i dochodowego

W Dziennikach Ustaw R. P. z dnia 29-go stycznia 1946 r. Nr. 2, poz. 14 i z dnia 5 lutego 1946 r. Nr. 3, poz. 23, ogłoszone zostały Dekrety o podatku dochodowym i obrotowym, na mocy których zostały zmienione stawki i skale podatkowe oraz terminy płatności zaliczek na powyższe podatki wyznaczono do dnia 15 każdego miesiąca. — W wypadkach niestosowania się do wyżej podanego terminu będą pobierane procenty za zwłokę, wymierzane grzywny do 5.000 zł. oraz wdrażane kroki egzekucyjne.

Uwaga, repatrianci

W dniu 3.III r. b. w lokalu Powiatowego Oddziału Państwowego Urzędu Repatriacyjnego odbyło się zebranie zamieszkałych w Częstochowie repatriantów, na którym uchwalono założenie Koła Repatriantów mającego na celu współpracę nad polepszeniem bytu. Został wybrany zarząd, który wzywa wszystkich repatriantów zamieszkałych w Częstochowie do zapisywania się na członków Koła u ob. A. Machowskiego w siedzibie zarządu Al. N. M. Panny 53 Pow. Oddz. P. U. R.

Uwaga! Amatorzy wędkarze!

Rejestracja amatorów wędkarzy przy Wojew. Spółdzielni Rybackiej z odp. udz. w Częstochowie rozpoczęta.

Zgłaszajcie się do naszego lokalu (ulica Śląska 4 w godzinach od 9-ej do 13-ej i od 15-ej do 17-ej) celem złożenia legitymacji do potwierdzenia ich na rok bieżący.

Rejestrujemy także nowych kandydatów. Informacji udziela na miejscu nasz instruktor rybacki.

Niedzielne dyżury lekarzy

Dnia 10 marca br. dyżurują następujący lekarze:

Internista—dr Rząśnicki A.—Dąbkowskiego 41;
Chirurg — dr. Słowik Z. — Dąbrowskiego 17;
Ginekolog — dr. Kahl Wł. — Kilińskiego 9;
Dentysta — dr. Wilson Br. — I Aleja 6;
Laryngolog — dr. Pacewicz K. — I Aleja 11;
Okulista — dr. Pacewicz J. — I Aleja 11.

Nocne dyżury aptek

W tygodniu od dnia 4 do 10 marca 1946 r. dyżurują następujące apteki: „Śląska“, ul. Marsz. Żymierskiego 4, „Staromiejska“ — Stary Rynek 30, K. Lembkego — Raków, ul. Limanowskiego, tylko od godz. 8—19-ej.

—o—

Z życia kulturalnego

Teatry Miejskie — sala duża „Ostrożnie, świeżo malowane“

Dziś w sobotę 9 b. m. o godz. 18,30 oraz jutro w niedzielę o godz. 15.30 i 18,30 komedia w 3-ch aktach Rene Fauchois p. t. „Ostrożnie świeżo malowane“. Udział biorą: Kalinowska, Korwin, Marso, Orszańska, Cirin, Łodyński, Łowicki, Orliński i Płoński. Reżyseria B. Orlińskiego. Oprawa sceniczna Wł. Wagnera.

„Obcym wstęp wzbroniony“ dla robotników

Dziś w sobotę 9 b. m. o godz. 15,30 oraz jutro w niedzielę o godz. 11-ej ostatnie dwa przedstawienia reportażu scenicznego H. Buczyńskiej p. t. „Obcym wstęp wzbroniony“. Obsada premierowa. Reżyseria E. Glińskiego. Oprawa sceniczna Wł. Wagnera.

Przedstawienia te zostały zorganizowane przez O. M. TUR i Dyrekcję Teatrów dla najszerszych warstw robotniczych po najniższych cenach.

Sala Kameralna Premiera! „Głupi Jakub“

Dziś w sobotę 9 b. m. o godz. 18,30 oraz jutro w niedzielę 10 b. m. o godz. 15,30 i o 18,30 premiera ciekawej komedii w 3-ch aktach pióra słynnego polskiego dramaturga Tadeusza Rittnera p. t. „Głupi Jakub“. Obsadę tworzą: Łęcka, Molwicz, Wodyńska, Gliński, Mieczyński, Paluszkiewicz, Sarnowski, Stanisławski, Szymkowski i Tkaczyk. Reżyseria E. Glińskiego. Oprawa sceniczna Wł. Wagnera.

Kasa Teatrów czynna od godz. 10-ej do 12-ej i od 14-ej do rozpoczęcia przedstawień. W niedziele i święta bez przerwy. Telefon kasy 21-61.

„Spadkobierca“ w Częstochowiance

W niedzielę, dnia 10 b. m. o godz. 18-ej zostanie po raz trzeci odegrana komedia Grzymały Siedleckiego p. t. „Spadkobierca“ w sali teatralnej K. K. S. „Częstochowianka“.

Sztukę reżyseruje ob. Królikowski.

Ostatnie przedstawienie „Pana Twardowskiego“ w „Chochliku“

W niedzielę 10 b. m. Teatr lalek „Chochlik“ daje dwa ostatnie przedstawienia baśni p. t. „Pan Twardowski“, pierwsze przedstawienie odbędzie się o godz. 12-ej, drugie przedstawienie o godz. 16.30. Przedsprzedaż biletów w „Renomie“, Al. N. M. P. 28.

„Miłość strażaka“ w Związku Walki Młodych

Sekcja dramatyczna przy Zarządzie Miejskim Związku Walki Młodych wystawiła w ostatki 5. II. b. m. w świetlicy Z. W. M. Dzielnicy Śródmieście (Aleja Nr. 9) wesoły obrazek sceniczny w 2-ch aktach Władysława Junoszy Szaniawskiego p. t. „Miłość strażaka“. Sztuczka prócz humoru posiada wartości społeczne, podkreśla humanitaryzm strażaka Zenona, który z narażeniem życia ratuje rywala i jego mienie przed pożarem.

Wyreżyserowała sztuczkę L. Wasilewska kierowniczka sekcji dramatycznej.

W. Niemczykowska.

Ku czci kobiety

Święto Kobiety w Częstochowie

Dzień 8-go marca jest świętem kobiety, która po wielu wiekach spychania jej na drugi plan i traktowania po macoszemu słusznych dążeń, zdobywa wreszcie upragnione równe prawa z mężczyzną i zaczyna być traktowana, jak naprawdę dorosła połowa ludzkości.

W krajach cywilizowanych całego świata kobieta zrozumiała, że należy skończyć ostatecznie z rolą lalki bezdusznej, zresztą same warunki kulturalne w jakich już żyjemy i do których dążymy wymagają, aby kobiety w miarę możności swoich sił przyczyniły się do szerokiego rozwoju, spraw gospodarczych i społecznych.

Podczas ostatniej wojny społeczeństwa wszystkich wojujących państw, utraciły poważną sumę swoich obywateli mężczyzn i wobec tego gospodarka narodowa nie mogłaby się rozwijać należycie, bez udziału kobiet, jak również i to jest decydującym czynnikiem, że wiele kobiet na skutek utraty swoich najbliższych, musi się zająć pracą zarobkową mając na utrzymaniu rodziny.

Kobieta współczesna przez równouprawnienie, ma możność domagać się udziału we wszystkich zagadnieniach państwowych i ustrojowych, może i powinna wywrzeć swój wpływ na bieg wypadków społeczno-politycznych, u siebie w kraju i na arenie międzynarodowej, przez żądanie utrwalenie pokoju i Demokracji, dzięki której zdobyła samodzielność.

Oprócz wyżej wymienionych przyczyn, święto Kobiety demonstruje jej dostojeństwo, jako obywatelki, rodzicielki, matki i wychowawczyni ludzkości.

My Polki dzień święta kobiety, obchodzić będziemy pierwszy raz w wyzwolonej Ojczyźnie i w tym dniu powinnyśmy się zespolić duchem z międzynarodową federacją kobiet, naszych siostrzyc, które w swoch krajach dzień ten święcić będą uroczyście, mając już organizacje kobiet u siebie szeroko rozwinięte, do czego i my powinnyśmy dążyć.

Pragnąc przyczynić się do podniosłego obchodu tego dnia, Społeczna Obwodowa Liga Kobiet w Częstochowie, przenosząc uroczystości na niedzielę, dnia 10 marca urządza Akademię w kinie „Wolność“ godz. 10-ta i pół przed południem.

W programie część oficjalna i koncert orkiestry symfonicznej. Prosimy nasze Obywatelki o jak najliczniejsze przybycie.

Wanda Niemczykowska.

*

10 marca obchodzimy uroczyście „Dzień Kobiety“.

W dniu tym o godzinie 10.30 odbędzie się Akademia w kinie „Wolność“. Na program Akademii złożą się: część oficjalna i bogata część artystyczna.

Kobiety! Przybądźcie masowo w dniu Waszego Święta. Wstęp wolny.

*

W dn. 10.III 1946 r. odbędzie się w sali kina „Wolność“ uroczysta akademia zorganizowana z okazji „Dnia Kobiety“ o czym Komitet PPR dzielnicy „Śródmieście“ powiadamia wszystkie członkinie tak kół fabrycznych, jak terenowych Przybycie obowiązkowe. Początek o godz. 10.30.

Na Pomoc Zimową!

W niedzielę, dnia 10.III br. na ulicach Częstochowy odbędzie się ostatnia zbiórka na Pomoc Zimową. Dotychczasowa ofiarność społeczeństwa m. Częstochowy na Pomoc Zimową przyniosła wydatną pomoc dla najbiedniejszych Częstochowian zwłaszcza dzieci, których 2.793 z 1072 rodzin otrzymało pomoc w żywności i węglu.

Komitet Pomocy Zimowej w Częstochowie urządzając ostatnią zbiórkę uliczną liczy nadal na chlubną ofiarność mieszkańców Częstochowy i zwraca się z najserdeczniejszym apelem:

Niechaj nikt w niedzielę 10.III br. nie ominie kwestujących nie złożywszy swej ofiary na Pomoc Zimową.

Kto jeszcze dotychczas nie złożył swego datku na Pomoc Zimową niechaj uczyni to w niedzielę 10.III br.!

Zatroszczmy się o turystykę i ruch pątniczy

Z posiedzenia Komisji Turystyki i Ruchu Pątniczego

W ubiegłym tygodniu w lokalu Izby Przemysłowo Handlowej odbyło się zebranie Komisji Turystyki i Ruchu Pątniczego, w którym wzięli udział przedstawiciele: Zarządu Miejskiego, miejscowego duchowieństwa, kolejnictwa, Orbisu, turystyki, W. S. A. H. i inni.

Przewodniczący Komisji, ob. Marian Doliński zapoznał zebranych z zadaniami, które Komisja ta ma do spełnienia. Częstochowa, zwana duchową stolicą Polski, od wieków ściąga licznych pielgrzymów, nie tylko ze wszystkich okolic naszego kraju ale i z zagranicy. Pątnicy i wycieczkowicze, zwiedzający Jasną Górę przysparzają dochodów zarówno miastu, jak i ludności, to też w interesie miasta leży, aby ruch pątniczy znalazł poparcie placówek, które mają możliwości stworzenia jak najdogodniejszych warunków dla przybywającej zdaleka ludności.

Do tej pory ruch pątniczy nie został ujęty organizacyjnie ani przez miasto, ani przez klasztor, mimo iż przed wojną w 1939 r. podczas największego napływu pielgrzymów poruszano w Ministerstwie Komunikacji sprawę budowy specjalnego dworca pątniczego, zamierzano zbudować hotel dla gości zagranicznych, zorganizowano konkurs urbanistyczny. Wojna jednakże pokrzyżowała plany. Obecnie sprawy te znowu stały się aktualne.

Już w 1945 r. przybyło do Częstochowy wiele pielgrzymek, przeważnie pieszych. Ważnym jest, aby zająć się zmęczonymi daleka podróżą ludźmi, dać im odpowiednie miejsce dla wypoczynku, zapewnić wyżywienie i opiekę sanitarną. 95 proc. pielgrzymów to wieśniacy przybywający nierzadko z wozami i końmi

Inżynier Usakiewicz podał myśl rozbijania namiotów pod gołym niebem. Naczelnik Stala wspomniał o barakach na Zawodziu, oddanych przez Wojsko Radzieckie. Baraki te posiadają garkuchnię, elektryczność oraz wodę i mogłyby doskonale służyć do użytku pątników. Jedyną ujemną ich stroną jest dość duża odległość od Jasnej Góry. Niemniej jednak K. T. i R. P. postanowiła wykorzystać baraki, powierzyć je opiece organów bezpieczeństwa, zająć się ich administracją oraz wyremontowaniem. Rozbijanie namiotów także nie jest wykluczone. W najbliższym czasie Komisja zwróci się do UNRRA o przydział namiotów.

W czasie obrad wyłonił się projekt utworzenia specjalnych sekcji, które się zajmą intensywnie sprawą turystyki i pątnictwa. Sekcji kwaterunkowo wyżywieniowej, sekcji propagandowej, sekcji rozrywkowej, sekcji finansowej.

Pierwsza sekcja zwróci się o współpracę do placówek żywnościowych, nawiążę kontakt z wydziałem mieszkaniowym i z właścicielami terenów.

Orbis, ma zajmować się sprawą pomieszczeń i komunikacji. Do sekcji propagandowej Komisja będzie się starała wciągnąć miejscową prasę. Ważnym jest dostarczenie rozrywek wycieczkowiczom i pielgrzymom. Tym zająć się może teatr, kino, orkiestra symfoniczna. Najważniejsze zadania będzie miała do spełnienia sekcja finansowa, od której pozostałe sekcje są uzależnione. Spodziewać się należy, że pomogą jej związki zawodowe, oraz Zarząd Miejski, który przed tym zaakceptuje powstałą Komisję Turystyki i Ruchu Pątniczego.

Za miesiąc odbędzie się w Izbie Przem. Handl. zebranie już wyłącznie poświęcone sprawom turystyki. W. Z.

Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w Starachowicach

W Starachowicach z inicjatywy Pow. Oddziału Informacji i Propagandy — zostało zawiązane Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

Wybrano Zarząd Oddziału w składzie: prezes — starosta Chowań, wiceprezes kier. Oddziału Informacji i Prop. Kawczyński i burmistrz Stefanowicz, sekretarz — dyr. gimnazjum Charczuk, skarbnik — sekretarz Związku Metalowców Twardowski.

Uchwalono by do prac Towarzystwa wciągnąć, jak najszersze masy miejscowego społeczeństwa.

Z życia społecznego Starachowic

Mimo tego, że Starachowice wskutek częściowego tylko uruchomienia tamtejszych zakładów znajdują się w trudnych warunkach materialnych jednakże społeczeństwo Starachowic w ostatnim czasie ożywiło swą działalność społeczną i organizacyjną.

Jednym z przykładów tego jest założenie w ostatnich dniach Oddziału Robotniczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.

Na zebranie organizacyjne przybył ob. Wołosz, delegat Zarządu Głównego RTPD. z Warszawy, który wygłosił referat o celach i zadaniach Towarzystwa.

Wszyscy obecni na zebraniu po dyskusji jednogłośnie wypowiedzieli się za utworzeniem oddziału RTPD. i gremialnie zapisali się na członków.

Wybrano Zarząd Oddziału.

Towarzystwo ma duże możliwości rozwoju na tutejszym terenie. S. K.

Zajączków Armii Czerwonej

W dniu 23 lutego Świetlica Powszechna w Zajączkowie pracująca pod kierownictwem ob. J. Kuli obchodziła uroczyście 28 rocznicę powstania Armii Czerwonej.

Sala świetlicy w godzinach wieczornych była przepełniona publicznością. Na program akademii składały się odczyty i wiersze. Akademię zakończono okrzykami: „Niech żyje Polska Demokratyczna, Ludowa“. „Niech żyje Przyjaźń Polsko-Radziecka“. Himer

Nasza ankieta

Biblioteka czy Bank

Rzecz oczywista, że Biblioteka!, dziwię się, że w ogóle temat ten jest niestety jeszcze aktualny. I w ogóle zastanawiam się nad tym w jakiej to mądrej głowie wylągł się ten wspaniały projekt. Nie chcę umniejszać wartości i ważności egzystencji Banku Gospodarstwa Krajowego na terenie miasta Częstochowy, jednak śmiem zaakcentować swoje oburzenie na tego Częstochowiaka, który podjął się zreferowania tej sprawy. Tak niestety nadszedł czas mecenasów a minął czas Maecenasów — znawców literatury i sztuki.

Bank Gospodarstwa Krajowego rozporządza funduszami i to znacznymi, ponosić ma koszt remontu nowego lokalu dla Biblioteki, koszta przeprowadzki i t. p. więc czy nie lepiej byłoby gdyby jakiś tym razem Maecenas dał projekt np. wyeksmitowania cukierni Literackiej — punkt dla Banku równie dobry, położenie lokalu powiedziałbym szczęśliwsze (parter) usunąć cukiernię dla Banku to nie to samo co bibliotekę! Łatwiej również technicznie przedstawia się przeprowadzka ew. związków z pierwszego i drugiego piętra niż biblioteki, i inne lokale gastronomiczne (tylko gdziebyśmy chodzili zapijać dobre interesy!) i sąsiednie sklepy, dla których dużo łatwiej znaleźć pomieszczenie. A przecież Komunalna Kasa Oszczędności chybaby poszła na rękę. Jest dom spalony sukc. Chętkowskiego, czy nie najlepiej byłoby zakupić lub ew. dojść do porozumienia z właścicielami i pobudować na tym terenie własny zastosowany do wymogów Banku lokal, a w międzyczasie wykorzystać dla banku prawą stronę sali operacyjnej Kasy Oszczędności, która jest wolna.

A trzeba wziąć to pod uwagę, że za parę lat lokal po bibliotece okaże się jednak i tak zamały.

Niech biblioteki i szkoły mają pierwszeństwo przed bankami, a banki niech mają pierwszeństwo przed cukierniami i restauracjami.

Przeglądnijcie ob. mecenasi lokale i tychże maecenasów poproście o radę. Wychowajmy w bibliotekach urzędników i obrońców prawnych — a w przyszłości takie casusy się nie zdarzą.

1241

Sprawozdanie

Komitetu Przyjaciół Rodzin Milicji Obyw. na miasto i powiat Częstochowa

Komitet, po przeprowadzonej kontroli przez Komisję Rewizyjną, podaje do wiadomości, co następuje:

Ilość członków: miasto — 808, powiat — 516. Ilość posiedzeń zarządu Komitetu 15. Komitet dzieli się na następujące sekcje: 1) Finansowa, 2) Kulturalno-oświatowa, 3) Aprowizacyjna i 4) Odzieżowa. Przewodniczącym Komitetu jest starosta powiatowy ob. J. Kaźmierczak.

Wydatki za rok 1945 wyniosły:

1.	Prowadzenie sekretariatu i wydatki kancelaryjne	zł	8.124,—
2.	Deklaracje członkowskie i kartoteki	zł	7.425,—
3.	Artykuły żywn. UNRRA	zł	72.828,—
4.	Zapomogi bezzwrotne	zł	18.500,—
5.	Pożyczki zwrotne	zł	2.200,—
6.	Wydatki pogrzebowe (klepsydry, trumny, wieńce)	zł	10.940,—
7.	Paczki dla dzieci milicjantów na św. Mikołaja	zł	14.000,—
8.	Węgiel	zł	44.450,—
9.	Śledzie	zł	16.286,50
10.	Pomoc aprowizacyjna dla Poster. Rędziny, Mstów	zł	3.310,—
11.	Ziemniaki	zł	27.223,10
12.	Inkasenci (10% od zainkasowanych sum)	zł	12.494,40
	Razem	zł	237.781,00

Wpływ za r. 1945 wyniósł sumę zł 281.742,—

Saldo na dzień 2. I. 1946 roku wyniosło sumę . . . . . . zł 43.961,00

Ze sprawozdania niniejszego wynika, że Milicjant Obywatelski w swej twardej i trudnej, a ofiarnej i pełnej niebezpieczeństwa służbie dla utrwalenia ładu i poszanowania prawa w Odrodzonej Ojczyźnie, znalazł nie tylko zrozumienie i poparcie społeczeństwa, lecz również i opiekę materialną. Sumy powyższe nie zaspokajają wszystkich potrzeb, świadczą one jednak, że społeczeństwo kocha swego Milicjanta i ma do niego pełne zaufanie. Komitet zaś ze swej strony nie szczędzi starań, aby losem Milicjanta zainteresować jak najszersze masy społeczeństwa.

„Nauka przed mikrofonem“ w Polskim Radio

Nowy program Polskiego Radia, wprowadza typ audycji, mających na celu popularyzację wiedzy i oddziaływanie oświatowe na najszersze rzesze społeczeństwa.

Zadanie, które podejmuje Polskie Radio, jest niezwykle trudne, a zarazem rozległe, zwłaszcza, gdy zważy się różnorodność zainteresowań, jak również poziom umysłowy radiosłuchaczy.

W tych warunkach program audycji „Nauka przed mikrofonem“ wymaga bardzo uważnego, dokładnego i fachowego opracowania.

Celem osiągnięcia tego celu i zaspokojenia w jak najszerszym zakresie możliwie największej ilości radiosłuchaczy Polskie Radio zaprosiło do współpracy w tym dziale najwybitniejsze siły naukowe.

Audycje te nadawane będą stale o godzinie 18 min. 30 do 19-ej prócz sobót i niedziel. W każdy piątek począwszy od dnia 15 b. m. audycje „Nauka przed mikrofonem wypełni transmisja „Głosu Ameryki“ z Nowego Jorku.

Ceny nawozów sztucznych

Uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 27 lutego r. b. zatwierdzono następujące ceny za 100 kg. nawozów sztucznych loco stacja odbiorcza: azotniak 22 proc. — 275 zł., saletrzak 20,5 proc. — 275 zł., saletra sodowa lub chilijska 15,5 proc. — 310 zł., wapnamon 20,5 proc. — 290 zł., siarczan amonu 20.5 proc. — 265 zł. superfosfat mineralny 16 proc — 220 zł., superfosfat mineralny 17 proc. — 230 zł., sól potasowa 40 proc. — 240 zł.

Do powyższych cen sprzedawca uprawniony jest w koniecznych i uzasadnionych wypadkach, doli zyć tylko koszty przewozu kołowego ze stacji do magazynu, w wysokości zatwierdzonej przez starostwa.

Kącik szachowy

Reprezentacja szachowa Częstochowy wyjeżdża do Katowic w niedzielę rano (8.00) w następującym składzie: 1. Mgr. Czarnota, 2. Prof. Beer, 3. S. Limbach (Lechia), 4. Cichomski, 5. Wieczorek (Union Textile), 6. Skalik (Stradom), 7. Borkowski (Union Textile), 8. Szeląg (Union Textile), 9 podpłomyk (Lechia), 10 Krejczy, 11. Michałowski, 12. Pyrkosz, 13. Sołtysiak (Lechia).

Drużyna rozegra dwa mecze z Kat. Kl. Szachistów i z repr. szach. kopalni Baildon.

Mecz szachowy Stradom — Union Textile zakończył się zwycięstwem Stradomia 3 i pół do 2 i pół.

W dniu 23 bm. odbył się mecz szachowy M. K. Sz. Lechia a Union Textile. Drużyny rozegrały mecz w lokalu Komendy M. O. Aleja 75, Po przemówieniu obu Kier. drużyn i wspólnej fotografii zaczęto grę, która zakończyła się zwycięstwem Union Textile 6 i pół do 3 i pół. Poszczególne wyniki były nast:

1.	Kowalski — S. Limbach	½ — ½
2.	Borkowski — Krąkowski	1 — 0
3.	Wieczorek — Piotrowski	1 — 0
4.	Szeląg — Skinder	1 — 0
5.	Bąbrowski — Piekar	1 — 0
6.	Szolc — Jędrecki	1 — 0
7.	Michalski — Klęk	1 — 0
8.	Burzyński — Podpłomyk	0 — 1
9.	Bera Jan — Gliński	0 — 1
10.	Bera Marian — Sołtysiak	0 — 1
		6½ — 3½

Podkreślić należy ze kier. Lechii wystawiło na mecz drużynę złożoną z samych młodych graczy (7) przesądzając tym samym wynik, jednak ma to dobre strony, gdyż wyszkala młody narybek.

Poprzedni wynik opiewał 2 — 2. S. L.

LISTY DO REDAKCJI

Wszystko ma swój koniec

Apel mój do społeczeństwa (Gł. Nar. nr. 41) o zainteresowanie się rozpaczliwą dolą emerytów nie minął bez oddźwięku.

Oto Urząd Aprowizacyjny już „ulżył“ im. zmniejszając na luty normę wydawanego cukru z 40 dk na 30 dk. Rodzinom ich też odjęto po 10 dk

Zdawało mi się, że nie ma na świecie mędrca, który by umiał zaradzić w ciężkim położeniu emerytów. Okazuje się jednak, że zaradzić można. Urząd Aprowizacyjny sposób ten wskazuje: zmniejszać stopniowo „aprowizację“, a po paru miesiącach zejdą z tego świata i będą spokojni i szczęśliwi..

Nie przeczę, że śmierć dla wielu z nich byłaby dobrodziejstwem, tylko że wskazany rodzaj śmierci, śmierć głodowa, nie bardzo mi się podoba. Czy nie bardziej wskazanym było by dla tego celu wykorzystać pozostawione nam przez niemców urządzenia humanitarne w postaci krematoriów, komór gazowych itp.?

Trudno przypuszczać, że społeczeństwo nie zdaje sobie sprawy z tego, kim jest emeryt i co mu się należy...

Otóż emeryt to jest człowiek, który całą swoją zdolność do pracy oddał społeczeństwu. Żeby nie być w starości ciężarem dla społeczeństwa płacił on co miesiąc tak zwane składki emerytalne, które zapewniały mu — prawo do życia.

Emerytka — to kobieta, której prawo do życia opłacone zostało przez jej nieboszczyka męża nie tylko składkami emerytalnymi, lecz nieraz ofiarą zdrowia i życia. Emerytka — kolejarka, to przeważnie kobieta, której mąż zginął między buforami wagonów lub kołami pociągu, padł jak żołnierz na powierzonej mu placówce.

Emeryt to nie nędzarz, czekający na wspomożenie, lecz wierzyciel, wobec którego społeczeństwo jest zwykłym dłużnikiem. W stosunku do wierzyciela dłużnik ma obowiązki, o których zapomnać mu nie wolno. Jest to sprawa honoru.

Co znaczy nędza emeryta polskiego, pobierającego około 300 zł. miesięcznie i „kartki na żywność“ wobec faktu, że dobroczyńcom ludzkości, niemcom ma być zmniejszona ilość kalorii z 1500 na 1100 dziennie?

Tu muszę zaznaczyć, że mylą się ci, którzy sądzą, że 1100 kalorii dziennie jest mało. Polski emeryt od wielu już lat nie ma i 500 kalorii i — jeszcze żyje.

Wszystko ma swój koniec. Skończyć się więc musi i niedola emerytów. Nie ma wątpliwości, że nadejdzie chwila, w której Władze Państwowe zajmą się sprawą emerytów, i napewno, tym — którzy przetrwają, będzie nie gorzej niż było przed wojną. Spodziewam się też, że i Miejska Rada Narodowa wynajdzie jakiś sposób, by emeryci częstochowscy otrzymywali nareszcie chleb kartkowy, tak jak oddawna już otrzymują emeryci w innych miastach.

A. Łabanowski.

Ofiary

Na wezwanie Spółdzielni Rolniczo-Handlowej „Rolnik“ Fabryka Wiecznych Piór „Omega“ wpłaciła zł. 5.000 na stypendium dla studentów Wyższej Szkoły Administracyjno-Handlowej w Częstochowie.

Odpowiedzi Redakcji

1241. — Prosimy o zgłoszenie się do Redakcji.

Program rozgłośni polskich

NIEDZIELA, 10 MARCA.

7.00 — Hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 7.00 — Poranna rozmowa ze słuchaczami w opracowaniu Adama Polewki p. t. „Nowe czasy — nowi ludzie“. 12.00 — Sygnał czasu z Obserwatorium Krakowskiego i hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.03 — Fragmenty z pism Tadeusza Kościuszki. 12.04 — Poranek symfoniczny w wyk. Orkiestry Rozgłośni Katowickiej. 13.30 — „Niemcy po wojnie“. 13.40 — Audycja wojskowa. Koncert Solistów z Centralnego Domu Żołnierza. 13.5 — „Radio-kronika“. 14.05 Audycja muzyczna dla świetlic wiejskich (płyty). 14.35 — Chwilka Biura Studiów. 14.40 Teatr wyobraźni — „Pani Twardowska“, groteska radiowa Aleksandra Maliszewskiego według ballady Adama Mickiewicza. 15.20 — Recenzje. 15.30 — Koncert „Polskiej Kapeli Ludowej“ pod dyr. Feliksa Dzierżanowskiego. 16.00 — Audycja dla dzieci: „Jak to było z bałwankiem śniegowym“. Haliny Rostafińskiej-Chojnowskiej. 16.20 — Audycja dla młodzieży: „Michał i dzieci“ — Opowiadanie Klementyny Sołonowicz - Olbrychskiej. 16.35 — Kronika kultury. 16.45 — Tygodnik dźwiękowy. 17.00 — „Podwieczorek przy mikrofonie“. 18.15 — „5 minut poezji“. 18.20 — Przegląd tygodnia. 18.30 — „Z dziejów bohaterstwa narodowego“. 18.45 — Podróż po świecie“. 19.05 — „Uśmiech i piosenka“ — „Parodia piosenek popularnych“. 19.30 — Dziennik wieczorny. 20.00 — „Mozaika muzyczna“ w wyk. Irmy Kozłowskiej, Mieczysława Mileckiego (śpiew) oraz Sekstetu P. R. pod dyr. Stefana Rachonia. Przy fortepianie Władysław Szpilman. 21.00 Audycja dla Polaków zagranicą. 21.30 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagrnicą. 22.00 — Audycja rozrywkowa. 22.15 — Koncert Orkiestry Tanecznej P. R. pod dyr. Jana Cajmera. 23.00 — Ostatnie wiadomości radiowe. 23.25 — Program na jutro. 23.30 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą. 24.00 — Hymn.

Uwaga dzieci! Zgłoście się po obuwie!

Komitet Niesienia Pomocy Biednym Dzieciom, zawiadamia niżej wymienione dzieci że w dniu 10 marca 1946 roku o godz. 10-ej rano zostanie za okazaniem dowodów osobistych rozdane obuwie. Wymienione w niniejszym ogłoszeniu dzieci proszone są o przybycie z rodzicami do lokalu Straży Ogniowej przy ul. Strażackiej Nr. 3.

Lista dzieci, które mają otrzymać buty:

Adamczyk Henryk, Ambarska Aniela, Bialik Zdzisław, Broniszewski Zdzisław, Bartosiewicz Alina, Bieluński Zygmunt, Bereszko Anna, Brondzel Witold, Broncel Ryszard, Biały Zbigniew, Budzik Irena, Bajerska Maria, Bordz Stanisław, Bankiewicz Zygmunt, Bocianowska Anna, Brdzki Wiesław, Ciemniewska Zdzisława, Całus Teresa, Cyran Zenon, Czarnecka Leopolda, Ciesielski Władysław, Cieślik Adam, Cała Jadwiga, Ciastek Kazimiera, Chrobak Janina, Ciszewska Stanisława, Caban Wiktor, Chędzowska, Halina, Dominiak Leon, Drewniak Bogumiła, Dawid Jan, Derda Henryk, Dawid Alicja, Derda Irena, Dobosz Henryk, Dynarowicz Julia, Dróżdż Stanisława, Drogowski Stanisław, Dwornikowski Mieczysław, Doliński Edward, Dziekciaż Regina, Dobrowolska Zofia, Duda Włodzimierz, Dylewska Krystyna, Dańczyk Karol, Famulska Wanda, Fornal Henryka, Froń Anna, Gondek Czesława, Grzesiak Teresa, Grabowski Ireneusz, Górska Alicja, Gawin Sylwester, Gawrońska Janina, Gałdziński Waldemar, Hladzik Apolonia, Henczkowska Teresa, Jaworski Ferdynand, Juszczyk Andrzej, Jankiewicz Cezary, Janik Kazmierz, Janik Tadeusz, Jędryszczak Maria, Jamrozik Stanisława, Jaszkowicz Paulina, Isajtiss Tadeusz, Jankowski Władysław, Jasnowska Irena, Jaworski Waldemar, Jezierski Bogdan, Jamiga Jan, Jambor Wanda, Kryngiel Barbara, Knysak Jerzy, Korossiewicz Grażyna, Krasucki Antoni, Krawczyk Janusz, Kwiecińska Teresa, Kotas Waldemar, Kamiński Jerzy, Kotas Grzegorz, Konel Elżbieta, Królikowski Stanisław, Kondas Wiesława, Krejewa Nina, Kołodziejczyk Zofia, Kierner Zygmunt, Kaniecki Józef, Krawczyk Jan, Konieczna Barbara, Kozak Teresa, Korbusiński Zbigniew, Kaniewska Maria, Kowalska Stanisława, Kuździń Stanisław, Kotyla Janina, Kluczyńska Anna, Kupczak Marian, Kozak Władysław, Korkus Bolesław, Konieczko Jerzy, Klapa Henryk, Królikowski Lucjan, Kozioł Danuta, Kimel Stefania, Kucma Jan, Kremołowski Piotr, Kozerkiewicz Ewa, Kaleta Wacław, Kraczkiewicz Alojzy, Krzaczek Stanisław, Kołodziejski Jerzy, Lewandowski Władysław, Leszczyńska Henryka, Lesik Krystyna, Lachman Jan, Łapeta Teresa, Łukasik Irena, Mielczarska Elżbieta, Majrzak Zbigniew, Motylewska Dorota, Moskalik Edward, Maras Ryszard, Moskalik Zygmunt, Moskwa Eugeniusz, Mielczarek Aleksandra, Molenda Władysław, Mateja Konstanty, Małasiewicz Andrzej, Mielczarek Grzegorz, Nowak Ryszard, Nowak Jan, Napieralski Włodzimierz, Nowak Jan, Nicięjewska Teresa, Nowak Janina, Obraniak Wanda, Ogłaza Henryk, Ogłaza Kazimierz, Ostopiński Janusz, Olszta Alicja, Popiński Dominik, Piekacz Tadeusz, Pawlak Janusz, Pawlak Romualda, Piotrowska Janina, Peltz Wacław, Suchecka Zofia, Popęda Irena, Pyka Teresa, Pryka Cecylia, Pryka Mirosław, Prokopińska Danuta, Pęczek Wiesława, Popielski Stanisław, Pluta Czesław, Pietrzak Kazimierz, Pytkówna Janina, Polak Jadwiga, Piekielski Franciszek, Puchowski Jarosław, Pasek Edward, Płaczek Bogdan, Perskawiec Edbert, Radziszewski Mieczysław, Respondek Mieczysław, Różycka Barbara, Rudziewicz Jerzy, Rybak Wojciech, Raszewski Jerzy, Rubin Stanisław, Rekwirowicz Kazimierz, Rekwirowcz Łucja, Reszowska Alina, Rasielski Roman, Rorat Jan, Rabenda Henryk, Różański Piotr, Szulakowska Anna, Skrzydeł Halina, Skwarczyński Zdzisław, Syczak Elżbieta, Sobol Stanisława, Szufladowicz Anna, Skubała Alicja, Stożek Henryk, Skrzydeł Elżbieta, Skiba Mirosława, Szkamer Lucyna, Szewczyk Ireneusz, Skotarski Tadeusz, Stachurski Edward, Szymańska Anna, Szutkowska Krystyna, Tomaszewski Zbyszek, Tatarek Halina, Trzepizur Aleksander, Tomala, Genowefa, Turkiewicz Zdzisław, Tyzlik Wanda, Tokarska Irena, Trąbska Helena, Tomas Stefania, Tarczyński Lech, Uflewska Janina, Wagner Danuta, Wochna Barbara, Wochna Bogdan, Woźniak Stanisława, Wicherkiewicz Wacława, Wodzyńska Barbara, Wiewióra Zbigniew, Witecka Barbara, Wrona Elżbieta, Woźniak Witold, Wodzyński Zygmunt, Wyżykowska Mirosława, Williżek Tadeusz, Walczak Józef, Warchoł Jan, Warzeszka Tadeusz, Werner Helena, Wieczorek Ryszard, Wydra Feliks, Węgrzynowska Helena, Żakowiecki Leszek, Żubrowski Andrzej, Zawalski Ryszard, Zaskurska Teresa, Zajul Zenon, Załęski, Wacław, Zwadzińska Anna, Załoga Eugeniusz, Zaremba Urszula, Zalejski Stanisław, Załojski Mieczysław, Żyła Teofil, Krawczyk Marta, Wrzesiński Jerzy, Kubis Zenon, Szczypior Rajmund, Bogus Janina Balsam Bogdan, Jakubowski Jacek, Wierzba, Mieczysław, Górniak Zdzisława, Piotrowski Leszek, Filipkiewicz Mieczysława, Gołąb Zenona, Bulski Edward, Cieśla Zygmunt, Kowalczyk Jerzy, Kromer Aleksander, Sobieraj Józef, Chrzanowska Krystyna, Salata Józef, Kasprzyk Aurela, Binczyk Witold, Wilczyńsk. Krystyna.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Zn. 2.21.21/46

Ogłoszenie
w sprawie kontroli zakładów pracy.

Ubezpieczalnia Społeczna w Częstochowie otrzymała informacje, że różni osobnicy, podając się za kontrolerów Ubezpieczalni, przeprowadzają w zakładach pracy bezprawną kontrolę ksiąg buchalteryjnych list płacy itp. udzielają pracodawcom mylnych i fałszywych informacji oraz wyłudzają mniejsze lub większe kwoty pieniężne, przyrzekając ob. ob. pracodawcom obniżenie wymiaru składek ubezpieczeniowych.

W związku z tym Ubezpieczalnia Społeczna w Częstochowie podaje do wiadomości, że prawo przeprowadzania kontroli w zakładach pracy w imieniu Ubezpieczalni posiadają tylko kontrolerzy, zaopatrzeni w legitymację służbową z urzędową pieczęcią Ubezpieczalni oraz specjalne upoważnienie do przeprowadzania kontroli.

Ob.ob. pracodawcy winni we własnym interesie żądać od kontrolerów Ubezpieczalni okazywania legitymacji służbowej i specjalnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

Osobników, którzy nie okażą takich dowodów, należy oddawać w ręce Milicji Obywatelskiej, zawiadamiając o tym równocześnie Dyrekcję Ubezpieczalni Społecznej w Częstochowie, Aleja Wolności 10, tel 25 07.

Równocześnie Ubezpieczalnia Społeczna w Częstochowie prosi Ob. Ob. Pracodawców o zgłaszane słusznych skarg i zażaleń w wypadkach niewłaściwego zachowania się kontrolerów Ubezpieczalni w czasie pełnienia przez nich obowiązków służbowych

Częstochowa, dnia 6 marca 1946 r.

Dyrektor
(—) K. Michałowski

Przewodniczący Tymczasowego Zarządu
(—) E. Różański

Znak: 1.36.0.1/46.

Ogłoszenie

1. Rozszerzenie uprawnień do rent dla wdów obarczonych dziećmi.

Ubezpieczalnia Społeczna w Częstochowie podaje do wiadomości, że za zgodą Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej (pismo z dnia 15.11.1945 r. Nr. 524/Un/45) Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznawać będzie już obecnie, nie oczekując na uregulowanie tej sprawy w drodze ustawodawczej, renty wdowie w ubezpieczeniu emerytalnym robotników dla wdów obarczonych dziećmi, według następujących zasad:

Do renty wdowiej, **niezależnie od wieku i stopnia niezdolności do zarobkowania.** ma prawo wdowa, która:

a. wychowuje jedno dziecko uprawnione do renty sierocej, po zmarłym ubezpieczonym, do czasu ukończenia przez nie 7-go roku życia,
b. wychowuje dwoje dzieci uprawnionych do rent sierocych do czasu posiadania przez te dzieci uprawnień do rent. W razie wygaśnięcia jednej z rent sierocych, wdowa ma prawo do renty, jeśli odpowiada warunkowi określonemu pod a).
c. wychowuje w chwili śmierci ubezpieczonego troje lub więcej dzieci uprawnionych do rent sierocych po zmarłym ubezpieczonym — bez czasowego ograniczenia prawa do renty t. zn. na stałe.

Sprawy załatwione już decyzjami odmownymi podlegają rewizji na wniosek wdowy lub z urzędu, jeżeli na podstawie akt dotyczących rent sierocych można ustalić uprawnienia wdowy.

2. Rozszerzenie prawa do zaopatrzeń inwalidzkich na osoby urodzone po 1.I.1874.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 7.5.1945, które weszło w życie z dniem 12.5.1945 r. (Dz. U.R P. Nr. 18 poz 108 z dn. 12.5.1945 r.), prawo do zaopatrzeń inwalidzkich przewidzianych w art. 302 i 303 ustawy z dnia 28.3.1933 r. o ubezpieczeniu społecznym. rozszerzone zostało na osoby urodzone w czasie od dnia 1.I.1874 do 31.12.1876 r.

W związku z powyższym, dla uniknięcia wszelkich mogących się nasunąć wątpliwości, Ubezpieczalnia Społeczna podaje następujące zasady przy ocenie uprawnień tych osób:

a. osoby urodzone w czasie od 1.I.1874 do 31.12.1876, dla uzyskania prawa do zaopatrzenia inwalidzkiego, muszą odpowiadać wszystkim warunkom przewidzianym w art. 302 ust. 1, p. 2, 3 i 4 ustawy o ub. społ. **t. zn. obywatelstwo polskie, brak środków utrzymania i co najmniej 4-letni okres zatrudnienia między 1.I.1920 a 31.12.1933 r.,**
b. osoby, które były ubezpieczone na podstawie ogólnych przepisów ustawy o ubezpieczeniu społ. z tytułu zatrudnienia objętego przed ukończeniem 60 roku życia, a nie nabyły prawa do renty inwalidzkiej wobec nieosiągnięcia 200 tygodni składkowych z powodów przewidzianych w art. 303 ust. 4 (brak pracy, inwalidztwo) mają również prawo do zaopatrz. inwalidzkiego. Osoby te w razie nieuzyskania prawa do zaopatrzenia z powodu braku jednego z warunków przewidzianych w art. 302 pkt. 2, 3. 4 nie mają prawa do zwrotu składek, przewidzianego w art. 303 ust. 3.
c. W stosunku do członków rodziny osób o których mowa w punkcie poprzednim (b), a które przebyły w ubezpieczeniu przynajmniej 26 tygodni, mają zastosowanie przepisy art. 303 ust. 5 ustawy o ub. społ., t. zn. mają one prawo do zaopatrzenia także w wypadku, gdy zmarły nie korzystał z zaopatrzenia, ani nie zgłosił o nie roszczenia.
   Na razie w okresie przejściowym mają zastosowanie zasady powyższe do zaopatrzeń dla czonków rodzin po wszystkich osobach zmarłych po 12. 5. 1945 r.
d. Osobom urodzonym w omawianym okresie, którym odmówiono dawniej prawa do zaopatrzenia jedynie z powodu wieku (urodzone po 1.I.1874). a które spełniają wszystkie inne wymagane warunki, należy obecnie przyznawać zaopatrzenie inwalidzkie,
e. Jeżeli osoby urodzone w latach 1874 — 76 zmarły przed 12.5.1945 r., a nie korzystały z zaopatrzenia inwalidzkiego tylko z powodu wieku, to członkom rodziny tych osób należy przyznać obecnie zaopatrzenie poinwalidzkie. Po osobach, które zmarły przed ukończeniem 65 roku życia, przysługuje prawo do zaopatrzenia poinwalidzkiego tylko pod warunkiem, jeżeli zmarły przebył w ubezpieczeniu emerytalnym przynajmniej 26 tygodni składkowych.
f. Po osobach zmarłych urodzonych w latach 1874 — 76, które w myśl cyt. Rozp. Min. Pr. i Op. Społ. z 7.5.45 pobierały zaopatrzenie inwalidzkie lub po których przysługuje zaopatrzenie poinwalidzkie, nie przysługuje prawo do zapomogi pośmiertnej.
g. Wszystkie zaopatrzenia inwalidzkie i poinwalidzkie, należne na podstawie rozporządzenia Min Pr. i Op. Społ. z 7.5.1945 r. przyznaje się najwcześniej od 1.5.1945 r.

Częstochowa, dnia 27.II.1946 r.

DYREKTOR
(—) Kazimierz Michałowski.

PAP. 1776

Obwieszczenie

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Wydział Zamiejscowy w Częstochowie, ul. Racławicka 2/4, podaje do wiadomości, że na podstawie art. 157 § 1 k. p. c. p. Zygmunt Chołdyk zamieszkały w Częstochowie, ul. Kościuszki 14 został ustanowiony kuratorem do zastępowania nieznanego z miejsca pobytu Bazylego Scheina ostatnio zamieszkałego w Częstochowie w sprawie z powództwa Zofii Felicji Schein przeciwko Bazylemu Scheinowi o rozwód i wzywa nieznanego z miejsca pobytu, aby się zgłosił do uczestniczenia w pomienionym procesie. Częstochowa, dnia 6 marca 1946 roku.

Sekretarz Sądu (—) J. Tęsiorowski.

PAP 2039

Urząd Zatrudnienia w Częstochowie poszukuje wykwalifikowanej siły biurowej oraz maszynistki.

Zgłoszenia do biura Inspektora Pracy, ul. Kościuszki 28 w godzinach od 9 ej do 10 ej rano. PAP 2034

ZGUBY

Zgubiono dowód osobisty na nazwisko Chłopak Szymon oraz dowód osobisty na nazwisko Estera Raport. PAP 2033

Zgubiono dowód osobisty, zaświadczenie RKU świadectwo szkolne metrykę urodzenia na nazwisko Szczukocki Józef zam. Częsttochowa Mała 5 PAP 2074

Zgubiono książeczkę Ubezpieczalni Społecznej Nr. 4248890 wydaną w Częstochowie na nazwisko Szybanin Helena. PAP 2076

Zgubiono kartę rejestracyjną wyd. przez R.K.U. na nazwisko Gajk Leopold. PAP 2080

POSADY

Potrzebny chłopak do konia. Bielska 104, Dabioch. PAP 1946

Do koni potrzebny człowiek samotny, również do krów poszukiwana druga siła robocza. Gospodarstwo rolne. Jasnogórska 79. PAP 1984

Potrzebny dobry cholewkarz i czeladnik szewski. Częstochowa, Warszawska 7. Kobylkiewicz. PAP 1988

Sprzedawcę na artykuł powszechnego użytku zaangażuję zaraz. Oferty PAP dla Estepe. PAP 1990

Zakład rymarsko - galanteryjny przyjmie siły żeńskie i męskie wykwalifikowane w torebkach damskich oraz rymarza galanteryjnego. Zgłoszenia: Orlicz-Dreszera 1, Wiktor Niedostatkiewicz w godz. 15—18. PAP 2029

Potrzebny chłopiec do koni. Rynek Wieluński 36. PAP 1850

Poszukuje się rutynowanej maszynistki od zaraz. Zgłoszenia: Piłsudskiego 19. Kierownik. PAP 1959

W czwartą bolesną rocznicę śmierci naszego najdroższego Męża, Tatusia i Dziadziusia

ś. † p.

Jana Wyrzykowskiego

zostanie odprawione **nabożeństwo żałobne** dnia 11-go marca 1946 roku, o godzinie 8.30 w kościele na Rakowie, na które zapraszają wszystkich znajomych

PAP 1989 ŻONA I DZIECI.

We wtorek, dnia 12 marca, jako w trzecią bolesną rocznicę śmierci naszego najukochańszego Syna i Brata

ś. † p.

LUDWIKA POLA

zamordowanego przez zbirów hitlerowskich 10-go marca 1943 r. zostanie **odprawione nabożeństwo** żałobne za spokój Jego duszy w kościele Najśw. Maryi Panny o godz. 7.30 rano, na które zapraszają krewnych, kolegów, przyjaciół i znajomych

PAP 2014 RODZICE, SIOSTRA I BRAT.

Wszystkim tym, którzy okazali nam tak wiele współczucia i wzięli udział w pogrzebie

ś. † p.

Józefa DZIUBY

składają podziękowanie — **żona, syn i rodzina.**

PAP 2041

Podziękowanie

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom

ś. † p.

ze Szpinalskich

ELEONORY BUCZYŃSKIEJ

a w szczególności ks. Wiśniewskiemu za odprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku, dyrektorostwu Janim, ob. ob. Kukulskim, przewodniczącemu Rady Zakładowej fabryki „Union Textile" ob. Foltańskiemu oraz ob. Karwatowi — składa z głębi zbolałych serc serdeczne Bóg zapłać

RODZINA.

Potrzebny ogrodnik lub ogrodniczka: I Aleja 9. Olejniczak. PAP 1987

Ślusarz szyciarz potrzebny. Koj Aleja 8 (sklep rowerowy). PAP 1982

Potrzebny mistrz do Cegielni dobrze obeznany. Warunki dobre. Zwrot kosztów przejazdu. Solecki Stanisław. Gmina i wieś Maluszyn, poczta Silniczka. 1923

Potrzebna wykwalifikowana ekspedientka umiejąca prowadzić kasę. Zgłaszać się f-ma „Mokka Kawa", Aleja 24. PAP 2028

Potrzebni: człowiek do gospodarstwa i kobieta umiejąca doić krowy. Św. Barbary 89. PAP 1973

Potrzebna panienka do 2-ga dzieci. Stary Rynek 30, II piętro. PAP 2007

Potrzebny chłopiec do konia. Chłopickiego 194. PAP 2046

Do gospodarstwa potrzebni: furman (żonaty bezdzietny) pomocnik ogrodnika. Rynek Wieluński 1. PAP 2031

Potrzebna samodzielna gospodyni z umiejętnością gotowania. Stradom, ul. Piastowska 114. PAP 2038

Potrzebny młody energiczny. Pożądane wykształcenie handlowe. Znajomość maszynopisma. Oferty składać Dehazet Kilińskiego 14. PAP 2090

Poszukujemy pierwszorzędnej maszynistki ze znajomością stenografii i korespondencji handlowej. Warunki płacy do omówienia. Państw. Centrala Handlowa Kilińskiego 14 PAP 2091

Solidna ekspedientka poszukuje pracy od zaraz. Dalsze informacje udzielę osobiście Aleja 1 m. 17 PAP 2077

Potrzebny uczeń do zakładu fryzjerskiego Aleja 52 PAP 2068

Potrzebna pomoc domowa, kochająca dzieci. Zgłaszać się w godz. 17—20 Bardijewska Narutowicza 80 m.27 PAP 2054

Korespondent-buchalter przyjmuje pracę na godziny. Zgłoszenia do PAP Aleja 61 pod Nr. 2056 PAP 2056

KUPNO

Maszyny do pisania, liczenia, księgowania nawet uszkodzone kupuje sklep Katowice, Mielęckiego 4.

Kupię każdą ilość kauczuku prawdziwego. Wiadomość: Krakowska 1. Powroźnik, sklep. PAP 1834

Blachę alpakową lub mosiężną taśmową szerokości 13—14 mm. grub. 0.40 — 0 50 lub w arkuszach kupię. Firma Malko Częstochowa, Aleja 18. PAP 1995

Trójkołowiec — platformę kupię zaraz. Telefon 13-79. PAP 1885

Fotele amerykanki dwa kupię zaraz. Telefon 13-79. PAP 1884

Papier, tekturę, klej, drut, maszyny introligatorskie, pudełkarskie etc. kupuje introligatornia Wilson na 20 22, telefon 18-48. PAP 1452

Anody niklowe i sole do niklowania kupuje. Koj, Aleja 8 (sklep rowerowy). PAP 1981

Motocykl z przyczepką kupię. Wiadomość: Pl. Daszyńskiego 13, m. 5 dr. Talikowski. PAP 2050

Steryllzator elektryczny kupię. Wiadomość: Pl. Daszyńskiego 13. m. 5 dr. Talikowski. PAP2051

Płaszcze lekarskie kupię. Wiadomość Plac Daszyńskiego 13 m. 5 Dr. Talikowski. PAP 2052

Aparat Formalinowy, Zarewicza kupię. Wiadomość: Pl. Daszyńskiego 13 m. 5 dr. Talikowski PAP 2053

Fabryka farb „Zawodzie" Sporna 10 zakupuje stale aniliny, szpaty. Zgłaszać się ustnie lub telefonem Nr. 24-55. PAP 2078

Kupię drut mosiężny do 4—7 mm Smolucha Dreszera 8. PAP 2006

SPRZEDAŻ

Wózki dziecinne, rowerki bulajnogi na balonach. Grodzicka. Aleja 31. PAP 1893

Maszynę do pisania, formy do odlewania koników, zwierzątek sprzedam. Dąbkowskiego 29 m. 2. PAP 1917

Sprzedam radio na graniu. Częstochowa, Warszawska 84, m. 2. PAP 1985

Wózki dziecinne, łóżeczka, rowerki, kołdry, wyprawki do wózeczków poleca Nirowa, Aleja 30. PAP 1867

Piekarnia w dobrym punkcie do sprzedania. Nowy Rynek 12. PAP 1999

Radio pierwszorzędne sprzedam. Aleja 32, m. 30. PAP 2011

Suche drzewo do aut. Ceny niskie. Nadrzeczna, w składzie węgla. PAP 2017

Pelerynka z lisa srebrnego i polarnego, futro fokowe oraz bagdadowe do sprzedania. Aleja 11 m. 12. PAP 1934

Sklep rzeźniczy sprzedam z całkowitym urządzeniem, warsztatem, i mieszkaniem. Wiadomość: w PAP. PAP 1951

Sklep do sprzedania przy ul. Narutowicza (Ost. Grosz). Wiadomość: Plac Daszyńskiego 12, w sklepie Fr. Lech. PAP 1954

Sienniki papierowe sprzedam. 3-go Maja 16 m. 10. PAP 1916

Sprzedam: 1 komplet maszyn do wyrobu makaronu 2) budynek pofabryczny 3) plac przemysłowy z bocznicą kolejową 4) dom w śródmieściu. Oferty Częstochowa PAP Aleja 61 pod Nr. 1861. PAP 1932

Radio „Kosmos" 5 lampowe oraz szafa sklepowa do sprzedania. Śniadeckich 29, m. 2. PAP 1895

Kocioł, komplet z gumami, miska i przybory do manicure sprzedam. Stary Rynek 28, fryzjer. PAP 2003

Wanna biała emaliowana do sprzedania. Aleja 30 Zakład Kotlarski. PAP 2002

Kafle, wannę, kratę sklepową, żyrandol, dywan sprzedam. Kościuszki 2. PAP 1980

Materiał na sutannę, kupon na garnitur i płaszczyk damski jasny do sprzedania. Rynek Wieluński 32. m. 9. PAP 2008

Torebki papierowe, szrencowe, natronowe, deseniowe oraz papier obrusowy poleca: Mechaniczna Fabryka Torebek „Pakpol" wł. Beatus Częstochowa, Fabryczna 1/3, telefon 17-59. PAP 2021

Sprzedam łóżeczko dziecinne i maszynę do szycia w bardzo dobrym stanie. Skorupski, Narutowicza 80. Częstochowa. PAP 2026

Sypialnię — orzech kaukaski — w komplecie z powodu wyjazdu sprzedam N. M. Panny 50 m. 6 PAP 2083

Do sprzedania urządzenie zakładu fryzjerskiego. Wiadomość u p. Halkiewicz, 7 Kamienic 9 od godziny 9 do 12. PAP 2035

PAŃSTWOWA CENTRALA HANDLOWA
Oddział w Łodzi
Agentura w Częstochowie
Kilińskiego 14. Tel. 17-48

Zaopatrujemy wszystkie hurtownie i sklepy detaliczne we wszelkie artykuły spożywcze: Cukier, sól, kaszę, grochy, marmoladę, konserwy rybne, mięsne i inne artykuły.

1912 PAP

Wkłady i Rachunki Czekowe
w KOMUNALNEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO
korzystają z bezpieczeństwa pupilarnego i mają zapewnioną całkowitą tajemnicę.
PAP 1439

Do sprzedania wózek dla chorego. Aleja 71 m. 8. PAP 2032

Sprzedam produkcję kłódek. Przyrządy, odlewy półfabrykaty. Bór 51, m. 3.

Kredens kuchenny nowy do sprzedania. Ul. Złota 40 PAP 2036

Futro męskie, nowe, spód lisy kanadyjskie, kołnierz czarna wydra, pokrycie marengo—bielskie sprzedam. Rynek Narutowicza 31 m. 2 (Zawodzie). PAP 2045

Motocykl setkę(125 cm^3) D. K. W. sprzedam. Kościuszki 17/19 m. 4. PAP 2049

Sprzedam otomanę. Aleja 28 m. 8 PAP 2084

Sprzedam motocykl Zaksa 98 om. Rynek Wieluński 10. Warsztat. PAP 2085

Sprzedam kozę na ocieleniu. 3-go Maja 26 właściciel PAP 2086

Radio „Philips" 5 lamp. 9 obw. sprzedam. Sabinowska 2/4 sklep. PAP 2087

Samochód 3 t. marki Wand z b. dobrym ogumieniem bez karoserii do sprzedania, ul. Piłsudskieko 40 PAP 2071

Do sprzedania wózek autko, Mickiewicza 66 68m. 13 PAP 2073

Pies wilk do sprzedania. Wiadomość Armii Ludowej 14/16 m. 25 ewent. 11 PAP 2075

Radio Telefunken 5 lampowe sprzedam. Orlicz-Dreszera 53 m. 22. PAP 2081

Sprzedam sypialkę nowoczesną, prawie nową, cena przystępna. Częstochowa, Aleja 32 m. 20 PAP 2082

Sklep, mieszkanie z ogrodem do sprzedania. Waszyngtona 71 PAP 2067

Do sprzedania kapy pluszowe zielone. Wiadomość Aleja 11 sklep Jelińska PAP 2069

Sprzedam otomanę krytą mokietem tapczan z półką nowe. Pracownia Tapicerska Walerego Buriana II Aleja 32 PAP 2055

Radio Telefunken sprzedam Śląska 4 m. 3 PAP 2057

Tanio cegłę, kamień spalonych nieruchomości Strażacka 7 lub całość sprzedam oraz wydzierżawię dobrze uprawiony ogród owocowo-warzywny. 7 Kamienic 15 wł. Satory. PAP 2063

RÓŻNE

Podziękowanie

Rada Pedagogiczna i Komitet Rodzicielski przy Szkole Powszechnej 18, składają serdeczne podziękowanie drukarni Władysław Szyma i S-ka, Waszyngtona 51, za bezinteresowne wydrukowanie zaproszeń na zabawę przeznaczoną na cele szkolne PAP 2064

Pończochy nadrabiam. Kopernika 11 m. 31. PAP 1927

Pokoju umeblowanego ewentualnie z utrzymaniem dla dwojga staruszków (małżeństwa) poszukuję. Łaskawe zgłoszenia telefon 13-79. PAP 1943

Nasiona goździków Chabaud nadeszły oraz nasiona warzywne, kwiatowe i pastewne poleca Skład Nasion Józef Olejniczak, Częstochowa, Aleja Wolności 33. PAP 2047

Torby damskie najnowsze fasony wykonuje szybko, solidnie po cenach przystępnych (własny i powierzony materiał). Katedralna 11 m. 8. PAP 1974

Potrzebuję 2 lub 3 pokoje z kuchnia, słoneczne z wygodami w śródmieściu. Pośrednictwo wynagrodzę. Oferty PAP 1646 PAP 2012

Młyńskie kamienie, maszyny, turbiny, łuszczarki-kaszarki, motory spalinowe, nalewy kamieni - perlaków, pasy, gurty, gazy, siatki, tarcze, tarki, śruby, wykład jagielników oraz wszelkie maszyny — artykuły młyńskie poleca Eugeniusz Pałaszewski. Warszawa. Poznańska 38. PAP 459

Weneryczne, skórne choroby Dr Miltau. Jasnogórska 15 róg Kościuszki od 15.30 — 19. PAP 1839

Przyjmuję do mereżki. Aleja N. M. Panny 52 m 8.

Wełnę do przędzenia maszynowego przyjmuje oraz brudną w większej ilości do prania. Warszawska 38 sklep. PAP 1910

TECHNOPOL
Częstochowa, Piłsudskiego 7, telefon 16-83.
poleca:
Miski klozetowe
Szczeliwa w sznurach
Azbest: suche-graf. łojow.
Smarownice „Staufera"
Tarcze szmerglowe
Łączniki marki E. E.
PAP 2037

Częstochowskie Stowarzyszenie właścicieli nieruchomości zwołuje **na dzień 24 marca b. r. o godz. 15** we własnym lokalu **nadzwyczajne zebranie**

Porządek zebrania jest wyszczególniony w biurze Stowarzyszenia, mieszczącym się w przedwojennym lokalu t. j. **przy ulicy Panny Maryi Nr. 49 w godz. 10 do 13.**

W tych też godzinach można zasięgnąć informacji, dotyczących wszelkich spraw obchodzących członków.

Dr. MOZOŁOWSKA
Choroby skórno-weneryczne.
Częstochowa, ul. Katedralna 7.
Godz. 2 — 5 po poł.
1684 PAP

FABRYKA GILZ
„SOKÓŁ"
W. Kwaśniewski i F. Pacholczyk
obecnie Łódź, ul. Gdańska 111, tel. 110-14
POLECA SWOJE WYROBY
Na prowincję wysyłka za zaliczeniem.
PAP 2380

Hurtownia Włókiennicza
„SARMATIA"
ŁÓDŹ, Piotrkowska 24.
POLECA:
wełny, jedwabie, bawełny.
2302 PAP

Za pożyczenie piętnastu tysięcy na trzy miesiące dam miesiąc utrzymania w pierwszorzędnym pensjonacie letniskowym Żarki. Oferty PAP 1571 PAP 1914

Krawcowa z Warszawy przyjmuje do szycia suknie, palta. Aleja N. Panny Maryi 55, m. 6. PAP 1875

Poszukuję pilnie mieszkania w śródmieściu, 2—3 pokoje z kuchnią i wygodami. Oferty PAP dla Z. S. PAP 2027

Tańców wyucza baletmistrz Kostecki. Waszyngtona 6. Praktyczne: wtorki czwartki, soboty, niedziele. Zapisy codziennie. PAP 1979

Maluję pokoje po cenach przystępnych. Robota szybka i solidna. Wiadomość: ul. 7 Kamienic 19, m. 3 Marek. PAP 2023

Poszukuję lokalu na warsztat mechaniczny w okolicy Alei — Rynku możliwie ze sklepem. Oferty kierować do PAP pod Nr. 77. PAP

Sklep w śródmieściu odstąpię zaraz. Wiadomość III Aleja Nr. 49 Pełkowa. PAP 2041

Ogród ogrodzony wydzierżawię. Gospodarz. Warszawska 23. PAP 2030

Ogród owocowy 4000 m^2 jest do wydzierżawienia. Wiadomość: Plac Daszyńskiego 13 Romanowski Stefan. PAP 2065

Ktokolwiek wiedziałby coś o Mariannie Węcelewskim z Radomia ostatnio przebywającym pod Wiedniem na robotach, proszony jest o napisanie pod adres: Jan Wiśniowski. Brzeg nad Odrą ul. Wojska Polskiego 26 PAP 2066

Solidnemu panu wynajmę pokój umeblowany w śródmieściu. Oferty do PAP nr 1693 PAP 2070

Gabinet Kosmetyczny Heleny Tańskiej przeniesiony I Aleja 14—5 II piętro front. PAP 2058

L. 018156

Redakcja Kolegium. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada

Redakcja „Głosu Narodu", III Aleja 52. Tel 2245 i 2249. Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności. Tłoczono w Drukarni Państw. Nr. 1 w Częstoch. pod dyr. mgr. W. Nowickiego.